

ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด

จังหวัดตาก

สาธาณสุขศาสตรมหาบัณทิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณทิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2558

ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด

จังหวัดตาก

ภัทรวดี ตูบทา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2558

ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

ภัทรวดี ตูบทา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์มา อธิโรจน์ ประธานกรรมการ

ศรีวิภา ชื่นชู

(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา ศิวโรจน์)

(รองศาสตราจารย์ สรिता ชีระวัฒน์สกุล)

ศรีวิภา ชื่นชู กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สรिता ชีระวัฒน์สกุล)

เมธดา กรรมการ

(ดร.ถาวร ต่อกา)

6 พฤษภาคม 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แต่
คุณแม่อำพร ตูบทา และ คุณพ่อจรูญ ตูบทา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รศ. สรिता

ธีระวัฒน์สกุล ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระและกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามสำหรับการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ ทำให้ผู้ศึกษาได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ยิ่ง สำหรับการศึกษาวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ได้ให้การช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้มาโดยตลอด จนกระทั่งสำเร็จลุล่วง และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับคำแนะนำไว้เพื่อปรับปรุงในโอกาสต่อไป

ภัทรวดี ตูบทา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนคร แม่สอด จังหวัดตาก
ผู้เขียน	นางสาวภัทรวดี ตูบทา
ปริญญา	สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ สรिता ชีระวัฒน์สกุล

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความรุนแรงและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี ในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างเป็น สตรีจำนวน 412 คน เก็บข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามชนิดตอบเอง ในช่วงเดือน มีนาคม ถึง เมษายน 2558 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Binary logistic Regression

ผลการศึกษาพบว่า ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา สตรีถูกกระทำความรุนแรงทางด้านจิตใจจากสามีมากที่สุด ได้แก่ คุกคามหรือถูกเหยียดหยาม(ร้อยละ 49.5) พุดจา ข่มขู่ เลียดสี แดกดัน(ร้อยละ 46.8) และบังคับจิตใจให้สตรีทำสิ่งที่ไม่ชอบ (ร้อยละ 42.7) ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า สตรีเคยถูกทำร้ายร่างกายด้วยการชก ตะ ต่อย (ร้อยละ 22.1) ทำร้ายด้วยอาวุธ (ร้อยละ 5.1) ส่วนความรุนแรงทางด้านเพศ พบว่า สตรีเคยถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 15.3)

ปัจจัยที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสามี ได้แก่ อายุ น้อยกว่า 25 ปี อาชีพเกษตรกร ว่างานหรือพ่อบ้าน รายได้น้อยกว่า 9,000 บาท 2) บุคลิกภาพและพฤติกรรมของสามี ได้แก่ บุคลิกภาพขี้โมโหเจ้าอารมณ์ ควบคุมตัวเองไม่ได้ เครียดบ่อยๆ ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา มีอาวุธในครอบครอง ดื่มแอลกอฮอล์ เล่นการพนัน และใช้สารเสพติด 3) ลักษณะและความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้แก่ การอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้

แต่งงาน ไม่จดทะเบียนสมรส ครอบครัวที่ไม่มีเงินเก็บ ครอบครัวขยาย รวมถึงความสัมพันธ์ในชีวิตคู่
ที่ไม่ดี และความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับครอบครัวของสามีที่ไม่ดี($P < 0.05$)

ผลการศึกษานี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการป้องกัน และ
ลดความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี ในพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Intimate Partner Violence Against Women in Mae Sot Municipal Tak Province
Author	Ms. Phattarawadee Tubtha
Degree	Master of Public Health
Advisor	Assoc. Prof. Sarita Teerawatsakul

ABSTRACT

This cross-sectional analytic study's objectives were to describe the characteristics of intimate partner violence against women and related factors to violence in Mae Sot Municipal Tak Province. The sample consisted of 412 Women, data were collected by structured questionnaire during March to April 2015. Descriptive statistics and binary logistic regression were used to analyses

The study results were shown that the intimate partner violence against women performed by husband were the highest on psychological abuse: swearing/contempt for abusing (49.5%), Intimidation /satire/ ironically (46.8%) and forced to do something that women against their will (42.7%). On the physical aggression, it was found that women were physically abuse (22.1%), being hurt by weapons (5.1%). According to sexual violence: forced intercourse was found as 15.3%

The factors that significantly related to violence were 1) Husband's personal factors: age under 25 year old, unemployed and low income less than 9,000 bath/month. 2) Husband's personality and behaviors: Moody, anger management issue, often stressed, solve problem with violence, and owns a weapon, drink alcohol, gambling, and drug usage. 3) Family characteristic and family relationship: living together without wedding ceremony, have no marriage registration, and no money deposit, extended family, bad relation between couple and husband family ($p < 0.05$)

This findings are useful for the persons who work in this field. It can be used for planning to prevent and decrease intimate partner violence against women in the study area.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
ABSTRACT	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความหมายของความรุนแรงในชีวิตคู่	5
2.2 สถานการณ์ความรุนแรงในชีวิตคู่	6
2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่	11
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	27
3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	27
3.4 การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง	28
3.5 ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	28

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา(ต่อ)	
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการศึกษา	30
4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและสามี	30
4.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและสามี	32
4.3 ส่วนที่ 3 ลักษณะและความสัมพันธ์ในครอบครัว	34
4.4 ส่วนที่ 4 ความรุนแรงในชีวิตคู่ของกลุ่มตัวอย่าง	36
4.5 ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี	38
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	42
5.2 การอภิปรายผล	44
5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้	46
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เอกสารรับรองจริยธรรม	52
ภาคผนวก ข การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	53
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	55
ประวัติผู้เขียน	62

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 สถิติการถูกทำร้ายของสตรีในประเทศไทย จำแนกตามประเภทของความรุนแรง	7
ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุมชน	26
ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคล	31
ตารางที่ 4.2 จำนวน ร้อยละของข้อมูลด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง	33
ตารางที่ 4.3 จำนวน ร้อยละของลักษณะและความสัมพันธ์ของครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง	35
ตารางที่ 4.4 จำนวน ร้อยละของลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่ในรอบ 12 เดือนและตลอดชีวิต	37
ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรุนแรงในชีวิตคู่	38
ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคลิกภาพและพฤติกรรมกับความรุนแรงในชีวิตคู่	39
ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะครอบครัวความสัมพันธ์กับความรุนแรงในชีวิตคู่	41

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

24

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ความรุนแรงต่อสตรีเป็นปัญหาทั่วโลก สตรีถูกทำร้ายมักเกิดจากบุคคลแปลกหน้าหรือสามี เป็นเหตุการณ์ที่พบบ่อย โดยพบในสัดส่วน เป็นร้อยละ 35 ลักษณะความรุนแรงเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกายและด้านเพศ เป็น ร้อยละ 30 ของความรุนแรงทั้งหมด และจากรายงานขององค์การสหประชาชาติพบว่า สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายที่เกิดจากสามี/คู่ครอง ในประเทศจีนพบร้อยละ 6 ประเทศแคนาดา ร้อยละ 7 และประเทศแซมเบีย เอธิโอเปีย และเปรู ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนามีมากถึง ร้อยละ 48 (องค์การสหประชาชาติ, 1994) อีกทั้งองค์การอนามัยโลกได้ตอกย้ำความชัดเจนจากการได้รับความรุนแรงของสตรีว่าเกิดจากคู่ชีวิต ด้วยผลการสำรวจที่พบว่าสตรีร้อยละ 10-50 มีประสบการณ์ในช่วงชีวิตที่ถูกสามีหรือคู่รักของตนทำร้ายร่างกายและสตรีประมาณร้อยละ 12-25 เคยถูกสามีหรือคู่รักพยายามข่มขืนหรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ด้วยที่สำคัญคือความรุนแรงที่ผู้หญิงได้รับจากคู่หรือสามีหรือผู้ชายอื่นเป็นสาเหตุสำคัญ 1 ใน 10 ของสาเหตุการตายของผู้หญิงอายุระหว่าง 15-44 ปี(องค์การอนามัยโลก, 2014)

ในประเทศไทยจากสถิติ พ.ศ. 2550-2556 พบว่า การกระทำความรุนแรงต่อสตรีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉลี่ยสูงถึง 35 รายต่อวัน โดยพบความรุนแรงที่เกิดต่อสตรีเป็นการกระทำของคนใกล้ชิดแฟนและสามีมากกว่าคนไม่รู้จักกันหรือคนแปลกหน้ามีรายงานว่า บุคคลที่กระทำความรุนแรงกับผู้หญิงมากที่สุดคือ คนคุ้นเคย (ร้อยละ 84.0) รองลงมาคือบุคคลแปลกหน้าหรือไม่รู้จัก (ร้อยละ 11.0) สถานที่ที่ผู้หญิงถูกกระทำความรุนแรงมักเป็นสถานที่ที่ผู้หญิงรู้จัก คู่ค้า หรือเคยไปมาแล้ว (ร้อยละ 44.0) อาทิ ห้องหรือบ้านของผู้กระทำ บ้านญาติ บ้านของเหยื่อ วัด ที่ทำงานหรือสถานที่ที่ผู้หญิงมั่นใจว่าไม่น่าเกิดอันตรายกับตนเองข้อมูลจาก ผู้รับบริการในศูนย์พึ่งได้จำนวน 22,565 รายสตรีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงมีจำนวน 11,074 ราย สตรีส่วนใหญ่ถูกกระทำความรุนแรงทางกายผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นเพศชายและเป็นคู่สมรส(ศูนย์พิทักษ์สิทธิสตรีมูลนิธิเพื่อนหญิง, 2549)

ปัจจัยที่สำคัญของการเกิดความรุนแรงในสตรีจากคู่ชีวิตมิได้เกิดจากปัจจัยใดเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่ประกอบด้วยหลายปัจจัยร่วมกัน ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับวัฒนธรรมการยอมรับอำนาจชายเหนือหญิง การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (จะเด็จ เชาวน์วิไล และคณะ, 2551: 4-13) ประเทศไทยติดอันดับประเทศที่มีคนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับ 6 ของโลก การใช้สารเสพติด การขาดการสื่อสารระหว่างคู่สมรส การหึงหวง/นอกใจคู่สมรส การได้เห็นประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็กหรือการได้รับการกระทำความรุนแรงมาตั้งแต่เด็ก รวมถึงความกดดันทางเศรษฐกิจและความเครียด เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากรายงานสถานการณ์การกระทำความรุนแรงต่อเด็ก สตรีและความรุนแรงในครอบครัว ปี 2553 พบว่า สาเหตุการกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มาจากการเมาสุรายาเสพติดร้อยละ 36.5 รองลงมาเป็นเรื่องสุขภาพกายจิตใจร้อยละ 18.50 และเรื่องหึงหวงนอกใจร้อยละ 17.9 ซึ่งสองลำดับหลังมีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสาเหตุเมาสุรายาเสพติด นอกจากนี้เป็นเรื่องเศรษฐกิจร้อยละ 9.2 และเรื่องสื่อลามกอนาจาร ร้อยละ 1.7 (พัชรินทร์ศิริวิสุทธิรัตน์, 2554: 2-3)

ผลกระทบของความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อผู้ถูกระทำรุนแรงทางด้านร่างกายและทางเพศจะ ได้รับบาดเจ็บ บางรายพิการหรือถึงแก่ชีวิต ผลกระทบทางด้านจิตใจ คือ สูญเสียความมั่นใจ อับอาย กลัวสังคมไม่ยอมรับ มีความกดดัน เครียด หวาดผวา คิดว่าตนเองเป็นฝ่ายผิด ลงโทษตนเองและที่สำคัญคิดว่าตนเองได้สูญเสียคุณค่าความเป็นมนุษย์ บางรายถึงกับมีอาการทางจิต เสียสติถ้าถูกระทำซ้ำๆ ผลกระทบต่อครอบครัว ทำให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ครอบครัวได้ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวถูกทำลาย ครอบครัวไม่สงบสุข เกิดความห่างเหิน ขาดความรักความเข้าใจในครอบครัว กลายเป็นครอบครัวแตกร้างมีการหย่าร้างเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อสถานภาพของลูก ไม่มีคนดูแล ขาดความรักความอบอุ่น กลายเป็นเด็กเก็บกด มีพฤติกรรมก้าวร้าว และหนีออกไปจากบ้านเข้ากลุ่มเพื่อนติดยาเสพติดผลกระทบต่อชุมชนและสังคมทำให้สังคมที่มีความรุนแรงเกิดขึ้นกลายเป็นสังคมที่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะกับเด็กและสตรีครอบครัวบางครอบครัวเป็นหน่วยผลิตทางเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้นเมื่อเกิดความรุนแรงขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548)

ประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงและการเข้าถึงความยุติธรรมด้วยมีการกำหนดกฎหมายใหม่และแก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่เดิมโดยในปี 2550 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งมีบทบัญญัติคุ้มครองความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติระหว่างเพศอีกทั้งกำหนดข้อบัญญัติใหม่เกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการตุลาการกำหนดให้บุคคลสามารถเข้าถึงความยุติธรรม“ได้โดยง่ายสะดวกรวดเร็วและทั่วถึง”และกำหนดให้สตรีต้อง

ได้รับการคุ้มครองให้ได้รับการไต่สวนคดีอย่างเหมาะสมและได้รับสิทธิที่จะมีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมสำหรับคดีเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศข้อบัญญัติใหม่ที่ผนวกเข้ามาอีกประการหนึ่ง กำหนดให้รัฐต้องคุ้มครองผู้หญิงจากความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว (คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล, 2555: 6-7) อย่างไรก็ดี ถึงแม้จะมีกรอบการทำงานด้านกฎหมายที่ค่อนข้างเข้มแข็งมากขึ้นแล้วก็ตามแต่ในทางปฏิบัติเมื่อมีคดีความรุนแรงต่อสตรีเพียงไม่กี่คดีเท่านั้นที่มีการรายงานว่าได้รับการสืบสวนและหรือดำเนินคดีอันเนื่องมาจากปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายการใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิดเกิดขึ้นข้างหละหลวมปัญหาขาดทรัพยากรสำหรับการให้บริการของรัฐรวมไปถึงปัญหาในการติดต่อประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ป้องกันติดตามตรวจสอบและการให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินบังคับใช้กฎหมายความรุนแรงในสตรีในระดับชุมชนในพื้นที่ห่างไกล ความเจริญ เช่น เขตชนบท หรือพื้นที่ติดต่อชายแดนต่างๆ ซึ่งที่การเดินทางลำบากจึงได้รับการละเลย และมีการบังคับใช้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะนักวิชาการสาธารณสุขในพื้นที่เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก จึงสนใจที่จะศึกษาสถานการณ์การใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นอำเภอขนาดใหญ่ที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหลากหลายเชื้อชาติ อยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ ยังพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย และยังมีความเชื่อเกี่ยวกับเพศชายมีอำนาจเหนือเพศหญิง จากข้อมูลจากเข้ารับบริการบริการใน โรงพยาบาลแม่สอดพบว่า ผู้หญิง ถูกกระทำรุนแรงทางเพศ 39 คน และมี เด็กถูกกระทำรุนแรงทางกาย 24 คน และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น(งานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริหาร โรงพยาบาลแม่สอด, 2553) สตรีส่วนใหญ่ที่ถูกกระทำรุนแรงจะต้องจำทนรับสภาพ และหลายรายถูกกระทำซ้ำๆ และปัจจุบันปัญหาดังกล่าวยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังจากหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรต่างๆ ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคประชาชน เพื่อใช้ในการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีเพื่อการลดความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของประชากรสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

1.3ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาความรุนแรงในชีวิตคู่ในลักษณะสตรีเป็นผู้ถูกระทำจากสามี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านเพศในช่วง 12 เดือน และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก เก็บข้อมูลช่วง เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน 2558

1.4นิยามศัพท์เฉพาะ

สามี ในการศึกษานี้ รวมถึงคู่ครองของสตรีที่อยู่กินกันฉันท์สามี-ภรรยา โดยอาจจดทะเบียนสมรส หรือไม่จดทะเบียนสมรสก็ได้

ความรุนแรงในชีวิตคู่หมายถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับสตรี เนื่องจากสามีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านเพศ ในตลอดช่วงชีวิตที่อยู่ร่วมกัน และในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

ความรุนแรงด้านร่างกาย หมายถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับสตรี โดยถูกทำร้ายร่างกาย จากสามีด้วยการใช้กำลังได้แก่ ตะ ค่อย ตบ ตี หรือทำร้ายด้วยอาวุธ

ความรุนแรงด้านจิตใจ หมายถึง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับสตรี จากการที่สามีใช้คำพูด คำว่า ถูกเหยียดหยาม ข่มขู่ เสียดสี แดกดันสตรี บังคับจิตใจให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ นอกใจ กักขังหน่วงเหนี่ยวไม่ให้ไปไหน และไม่ยอมให้เงินกับสตรี

ความรุนแรงด้านเพศหมายถึงการที่สามีบังคับข่มขืนให้มิเพศสัมพันธ์ ทั้งๆที่สตรีไม่เต็มใจ

บุคลิกภาพของสตรี และสามี ได้จากการรับรู้ของสตรีผู้เป็นภรรยา ต่อบุคลิกภาพของตนเอง และสามี ในประเด็นต่อไปนี้

จีโมโห/เจ้าอารมณ์ การควบคุมตัวเองภาวะเครียด มีพฤติกรรมชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาและการมีอาวุธในครอบครอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตากผู้ศึกษาได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา การกำหนดตัวแปร โดยนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

2.1 ความหมายของความรุนแรงในชีวิตคู่

2.2 สถานการณ์ความรุนแรงในชีวิตคู่

2.2.1 ประเภทของความรุนแรงในชีวิตคู่

2.2.2 ธรรมชาติของความรุนแรงในชีวิตคู่

2.2.3 ผลกระทบความจากรุนแรงในชีวิตคู่

2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 ความหมายของความรุนแรงในชีวิตคู่

สหประชาชาติ(2537 อังโน เครือข่ายสตรี, 2556) ได้ให้ความหมายของความรุนแรงในชีวิตคู่ว่าหมายถึง การใช้ความรุนแรงใดๆ อันสืบเนื่องมาจากแตกต่างระหว่างเพศหญิง – เพศชาย ซึ่งมีผลหรือมักจะมีผล ทำให้เกิดอันตรายหรือความเดือนร้อน ทางกาย ทางเพศ หรือทางจิตใจต่อทั้งผู้หญิง และผู้ชาย ซึ่งความรุนแรงต่อในชีวิตคู่นั้นเกิดขึ้นได้ในทุกมิติของสังคม ทั้งในครอบครัว ในชุมชน สถานที่ทำงานและสถาบันการศึกษา

กฤตยา อาชวนิจกุล (2539 อ้างถึงใน ศิริโรรัตน์ โชติกสถิตย์, 2542: 20) กล่าวว่า ความรุนแรงในชีวิตคู่ หมายถึง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว ส่วนใหญ่เป็นกรณีที่ผู้หญิงและสามี หรืออดีตสามี หรือคู่รัก ทำทารุณกรรมซึ่งเกิดขึ้นในหลายรูปแบบตั้งแต่การทำร้ายร่างกาย ต่อตะ ทุบตีด้วยวัตถุ กระแทบ ทำให้บาดเจ็บ หรือกระทำฆ่าให้ตาย จนถึงการบีบบังคับหรือบีบบังคับจิตใจ การค้า ข่มขืน การกักขัง รวมไปถึงการแสดงออกด้วยการบีบบังคับทางเศรษฐกิจและสังคม การปฏิเสธให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และการถูกเหยียดหยามฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) ได้ให้ความหมายของความรุนแรงว่าหมายถึง การกระทำใดๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการบังคับ ขู่เข็ญ ทำร้ายทุบตี คุกคาม จำกัด กีดกันเสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะ และในการดำเนินชีวิตส่วนตัวซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้ถูกระทำในขณะที่องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความหมายของความรุนแรงในชีวิตคู่(อ้างถึงใน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548) ในปฎิญญาสากลว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี หมายถึงการกระทำใดๆ ที่เป็นความรุนแรงที่เกิดจากอคติทางเพศ ซึ่งเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่สตรี รวมทั้งการขู่เข็ญ คุกคาม กีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในชีวิตส่วนตัว

เกลล์และสเตราส์(Gelles & Straus, 1979) ได้ให้ความหมายของความรุนแรงต่อภรรยา/สามีว่าหมายถึงการที่สามีกระทำต่อภรรยา/สามี อันเป็นผลให้ได้รับบาดเจ็บ เจ็บปวดทางร่างกาย ตั้งแต่บาดเจ็บเล็กน้อยจนถึงการเสียชีวิต ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย การฟาด หรือพยายามจะฟาดด้วยสิ่งของ การทุบหวดหรือเฉียน การบีบคอ การขู่จะทำร้ายด้วยมีหรือปืน และการใช้มีดแทงหรือยิงปืนใส่

ความรุนแรงในชีวิตคู่สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง ความรุนแรงต่อสตรีที่เกิดจากการกระทำจากสามี ซึ่งทำให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่สตรี เป็นความรุนแรงทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย เช่น การทุบ ตี ตะ ต่อย กระแทบ หรือทำร้ายด้วยวัตถุต่างๆ จนถึงการฆ่าให้ตาย ด้านเพศ เช่น การบังคับจิตใจให้สตรีมีเพศสัมพันธ์โดยที่ไม่เต็มใจ ด้านจิตใจ เช่น การบังคับจิตใจ การดูต่ำ ข่มขู่ การนอกใจ การกักขังหน่วงเหนี่ยว การบังคับทางเศรษฐกิจ เช่นไม่ให้เงินใช้ เป็นต้น

2.2 สถานการณ์การใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่

1. องค์การอนามัยโลก(2557) กล่าวว่า ผู้หญิงทั่วโลกถูกระทำความรุนแรงจากผู้อื่น และจากสามีหรือคู่ครอง ตลอดช่วงชีวิตที่ผ่านมาสูงถึงร้อยละ 35 ทั้งเคยถูกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกาย จิตใจ และด้านเพศ ร้อยละ 30

2. จากการสำรวจข้อมูลสถานการณ์ความรุนแรงในการใช้ชีวิตคู่ในภาพรวม 76 จังหวัด ปี 2556 ของสำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2556, ก-จ) สรุปได้ว่า สถานการณ์ความรุนแรงในการใช้ชีวิตคู่เกิดจากลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวไม่อบอุ่น ร้อยละ 13.42 และมีสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว คือ เมาสุรา ความเครียด/ปัญหาสุขภาพจิต และปัญหาการเสพยาเสพติด ตามลำดับโดยส่วนใหญ่มีลักษณะของการ กระทบความรุนแรงเป็นการใช้ความรุนแรงทางจิตใจมากที่สุด รองลงมาคือ ทางร่างกายและทางเพศ ตามลำดับ โดยคู่ชีวิตที่มีโอกาสจะใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ระหว่าง คู่ที่ไม่อบอุ่น เป็นผู้ที่มีการรุนแรงหรือชอบใช้กำลังในการตัดสินปัญหา นอกจากนี้ ศูนย์ปฏิบัติการ เพื่อป้องกันการกระทบความรุนแรงในชีวิตคู่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2557) ได้สรุปสถิติการกระทบความรุนแรงในสตรีไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สถิติการถูกทำร้ายของสตรีในประเทศไทย จำแนกตามประเภทของความรุนแรง

ปี	สถิติการถูกทำร้ายของสตรีในประเทศไทย จำแนกตามประเภทของความรุนแรง					
	ทางร่างกาย	ทางจิตใจ	ทางเพศ	ทางสังคม	อื่นๆ	ไม่ระบุ
2554	135	73	23	8	2	1
2555	141	66	30	10	1	0
2556	154	82	62	30	3	0
รวม	430	221	115	48	6	1

ที่มา: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2557)

2.2.1 ประเภทของความรุนแรงต่อสตรี

1) ความรุนแรงต่อร่างกาย ทางเพศและจิตใจที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน รวมถึงการทุบตี การทารุณกรรมทางเพศโดยฝ่ายที่ถูกกระทำไม่ยินยอม ความรุนแรงอันมีเหตุมาจากของหมิ่นที่ฝ่ายหนึ่งให้กับครอบครัวอีกฝ่ายหนึ่ง การขลิบอวัยวะเพศสตรี/บุรุษ และข้อปฏิบัติตามประเพณีต่างๆ อันเป็นอันตรายต่อสตรี/บุรุษอันเป็นความรุนแรงที่ไม่ได้เกิดจากคู่สมรสเอง

2) ความรุนแรงต่อร่างกาย เพศ และจิตใจที่เกิดขึ้นภายในชุมชนทั่วไป รวมถึงการข่มขืน การทารุณกรรมทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การข่มขู่ในสถานที่ทำงาน ในสถาบันการศึกษาและสถานที่ต่างๆ การค้าและการบังคับค้าประเวณี

นันทพันธ์ชินล้าประเสริฐ (2546) ระบุว่า การศึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงในชีวิตคู่มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมประเภทของความรุนแรงในทุกด้านตามที่ระบุโดยองค์การอนามัยโลก (1995) กำหนด และมีสอดคล้องกับการแบ่งประเภทความรุนแรงในชีวิต โดยส่วนใหญ่เป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อสตรีของรณชัย คงสกนธ์ (2548) ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปรายละเอียดของประเภทความรุนแรงในชีวิตคู่ได้ดังนี้

1) ความรุนแรงต่อร่างกายซึ่งหมายรวมถึง การทุบตี ต่อยตะ กระแทบ กระชากลากถู หรือทำร้ายด้วยวัตถุต่างๆ ภรรยา หรือสามี (Battering) จนถึงการทำร้ายให้ตาย ความรุนแรงที่เกิดจากการถอนสินสอดของทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย (Dowry – related violence) การข่มขืน โดยคู่สมรส (Marital rape) การขลิบอวัยวะเพศหญิง (Female genital mutilation) และการปฏิบัติตามประเพณีอื่นๆที่เป็นอันตรายต่อคู่และความรุนแรงที่เกิดจากคนอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรส (Non – spousal violence) รวมถึงความรุนแรงจากการหาประโยชน์บนร่างกายผู้หญิงโดยการอนาจาร (Violence related to exploitation)

2) ความรุนแรงทางเพศ ได้แก่การข่มขืนกระทำชำเราการล่วงละเมิดทางเพศหรือทำอนาจาร (Sexualharassment)สามารถเกิดขึ้นในชุมชนทั่วไปหรือที่สาธารณะและในรูปแบบต่างรวมถึงการบังคับให้คูชีวิตค้าประเวณี (Forced prostitution) และการบังคับร่วมเพศกับภรรยา/สามีที่ไม่เต็มใจ หรือให้ร่วมเพศกับบุคคลอื่น หรือกับสัตว์ด้วย

3) ความรุนแรงทางจิตใจเกิดจากการคำทอที่เกิดขึ้นระหว่างสามีและภรรยา การดูถูกเหยียดหยาม กักขัง ควบคุม การบังคับทางเศรษฐกิจและสังคม และอาจเป็นการกระทำที่เกิดจากการกระทำของรัฐไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใดก็ตามหรือเกิดจากการปล่อยปละละเลยของรัฐในการแก้ปัญหาอย่างจริงจังการกระทำรุนแรงในชีวิตคู่ พบว่า มักจะเกิดขึ้นกับภรรยา ซึ่งเกิดจากการกระทำของสามี/คู่ครองอันหมายรวมถึงการทำหมั้นหรือบังคับให้ทำแท้งการข่มขืนหรือใช้กำลังให้ใช้วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์โดยที่ผู้หญิงไม่เต็มใจหรือการเลือกเพศทารกโดยการฆ่าทารกเพศหญิง เป็นต้น

การศึกษาในครั้งนี้ ศึกษาได้แบ่งประเภทของการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอดจังหวัดตากโดยมีความสอดคล้องกับองค์การอนามัยโลก (1995 อ้างใน นันทพันธ์ชินล้าประเสริฐ (2546) และรณชัย คงสกนธ์ (2548)ซึ่งแบ่งประเภทของการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านเพศ และด้านจิตใจ

2.2.2 ธรรมชาติของการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่

ความรุนแรงระหว่างคู่ชีวิตจัดเป็นความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ดังที่ โยฮาน กัลตุง (Johan Galtung, 1969) ได้วิเคราะห์ระดับความรุนแรงไว้ได้แก่ ความรุนแรงทางตรง และความรุนแรงเชิงโครงสร้าง ทั้งนี้ ลักษณะการกระทำรุนแรงทางกายและทางเพศเป็นความรุนแรงทางตรง โดยพบว่า การข่มขืนเพื่อจะร่วมเพศผู้หญิงซึ่งเป็นภรรยา/คู่ครองของตน เป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันมาช้านาน และรับรู้กันเป็นแนวคิดสืบๆ กันมาว่า ภรรยาทำหน้าที่สนองความต้องการทางเพศให้แก่สามี แม้ว่าตัวเองไม่ต้องการหรือไม่พร้อมก็ตาม ซึ่งการกระทำเช่นนี้จัดว่าเป็นความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2552) ความรุนแรงเชิงโครงสร้าง หมายถึง การมีกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อสตรีผู้เป็นภรรยา/คู่ครอง ซึ่งเปิดโอกาสให้สามีสามารถกระทำการอันไม่ควร เช่น การตบตี ภรรยา/คู่ครองได้ ดังเช่น กฎหมายของอังกฤษในศตวรรษที่ 17 ซึ่งให้อ่านาสามีสามารถตบตีภรรยา/คู่ครองได้ นอกจากนี้ ภรรยา/คู่ครองไม่มีสิทธิในด้านการเงินของครอบครัว (Brabcova, 2004) ในขณะที่ประเทศไทยก็มีกฎหมายไทยในอดีตที่แสดงถึงการที่ภรรยา/คู่ครองต้องอยู่ใต้อ่านาสามี คือ กฎหมายตราสามดวง ที่ได้บัญญัติไว้ว่า “สามีภริยาอยู่ด้วยกัน ภริยามีความผิด สามีจะปราบปราม ตี โขยหญิง หญิงจะเอาโทษแก่สามีนั้นมิได้ ถ้าภริยาคำว่าหยาบช้าแก่สามี ให้ภริยาเอาข้าวตอกดอกไม้ โขยโทษแก่สามีจึงควร”(พรพิไลมั่งรักษ์สัตว์, 2539)

ธรรมชาติของความรุนแรงที่เกิดจากการใช้ชีวิตคู่ก็มีลักษณะเฉพาะที่เรียกว่า “วงจรความรุนแรง” (Cycle Of Violence) ที่ไม่รู้จบและจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (นันทนา ธนาโนวรรณ และคณะ, 2551) ระยะของปรากฏการณ์ความรุนแรง แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มตึงเครียด ระยะของการทำร้ายร่างกาย และระยะคืบหน้าฝั่งพระจันทร์ ตัวอย่างเช่น ในระยะเริ่มตึงเครียด สามีเริ่มพูดจากร้าวร้าวคำว่า คุณงามหรือขี้ขลาดของ ส่วนใหญ่พบว่าสามีจะมีพฤติกรรมการดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดร่วมด้วย (Tjaden P, Thoennes N., 2000 อ้างถึงใน นันทนา ธนาโนวรรณ และคณะ, 2551) ในขณะที่สตรีพยายามที่จะหลบหรือไม่เผชิญหน้า เพื่อให้สามีสงบลงและเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความรุนแรงในระยะต่อมา หากการหลีกเลี่ยงดังกล่าวไม่สำเร็จก็จะเข้าสู่ระยะของการทำร้ายร่างกายโดยสามีจะเริ่มลงมือทำร้ายในลักษณะต่างๆ เช่น ตบตี เตะตอย ทบตี กระที่บ ใช้น้ำร้อนลวกหรือใช้อาวุธปืน มีด และอื่นๆ ทำให้สตรีได้รับบาดเจ็บทางกายเป็นอย่างมาก ฝ่ายสตรีจะรู้สึกไร้เรี่ยวแรงหมดทางสู้และอดทนต่อความรุนแรงจนกว่าสถานการณ์จะสงบลง จากนั้นจะเข้าสู่ระยะน้ำฝั่งพระจันทร์ ระยะนี้สามีจะทำทุกอย่างเพื่อชดเชยความผิดที่เกิดขึ้นเช่น ซื้อของที่ชอบมาให้ พุดจาเอาอกเอาใจ ตามองนงข้อขคิดและสัญญาว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์รุนแรงหรือไม่มีการทำร้ายอีก ซึ่งความจริงแล้วเหตุการณ์รุนแรงนี้มักจะเกิดขึ้นซ้ำๆ โดยจะกลับเข้าสู่วงจรใหม่อีกครั้ง และอาจเพิ่มความถี่และทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ

ผลกระทบของความรุนแรงในชีวิตคู่

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) กล่าวถึงผลกระทบของความรุนแรงในชีวิตคู่ซึ่งแบ่งเป็นผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำ ผลกระทบต่อครอบครัวและผลกระทบต่อชุมชนและสังคมซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำ

(1) สตรี/บุรุษที่ถูกกระทำรุนแรงทางด้านร่างกายและทางเพศจะได้รับบาดเจ็บ บางรายพิการหรือถึงแก่ชีวิต และผู้หญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ ในสตรีอาจตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์นำไปสู่ปัญหาการทำแท้ง หรือมีบุตรโดยไม่พร้อม กลายเป็นปัญหาสังคม ตัดแอดส์หรือเป็นโรคจากการ มีเพศสัมพันธ์

(2) สตรี/บุรุษที่ถูกกระทำทารุณกรรมจะมีผลกระทบทางด้านจิตใจ คือ สูญเสียความมั่นใจ อับอาย กลัวสังคมไม่ยอมรับ มีความกดดัน เครียด หวาดผวา คิดว่าตนเองเป็นฝ่ายผิดลงโทษตนเองและที่สำคัญคิดว่าตนเองได้สูญเสียคุณค่าความเป็นมนุษย์ บางรายถึงกับมีอาการทางจิต เสียสติถ้าถูกกระทำซ้ำๆ

2) ผลกระทบต่อครอบครัว

(1) ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ครอบครัวได้ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวถูกทำลาย ครอบครัวไม่สงบสุข เกิดความห่างเหิน ขาดความรักความเข้าใจในครอบครัว กลายเป็นครอบครัวแตกร้าง

(2) การหย่าร้างมีมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสถานภาพของลูก ไม่มีคนดูแล ขาดความรักความอบอุ่น กลายเป็นเด็กเก็บกด มีพฤติกรรมก้าวร้าว และหนีออกไปจากบ้านเข้ากลุ่มเพื่อน ตัดขาดเสียติดต่อ

3) ผลกระทบต่อชุมชนและสังคม

(1) สังคมไทยกลายเป็นสังคมไม่ปลอดภัยโดยเฉพาะกับเด็กและสตรี

(2) การทะเลาะเบาะแว้ง การด่าทอทุบตีทำร้ายกันในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความรำคาญกับเพื่อนบ้านและชุมชน ทำให้ขาดความสันติสุข

(3) ครอบครัวบางครอบครัวเป็นหน่วยผลิตทางเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้นเมื่อเกิดความรุนแรงขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และสิ่งแวดล้อม

(4) ปัญหาสังคมจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสถาบันครอบครัวไม่สามารถรวมตัวเป็นพลังกลุ่มหรือชุมชนที่จะบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ ต่อสังคมได้

(5) ปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพของสตรี พัฒนาความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และเป็นการทำลายเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเสมอภาคและสันติสุข

ผลที่เกิดขึ้นหลังเกิดความรุนแรง

เมื่อเกิดความรุนแรงขึ้นผู้ถูกระทำส่วนใหญ่ปฏิเสธที่จะใช้สิทธิทางกฎหมายในการป้องกันตนเองเนื่องจาก

(1) กระบวนการในการสอบสวนในชั้นตำรวจ อัยการและการสืบพยานในชั้นศาลไม่เอื้อให้ผู้ถูกระทำต้องการดำเนินคดีเพราะ รู้สึกเหมือนถูกระทำซ้ำอีกครั้ง และในบางกรณีผู้กระทำไม่ได้รับโทษ ทำให้เกิดความขมใจ มีการกระทำซ้ำอีกและจะทวีความรุนแรงขึ้น

(2) ยังไม่มีกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชนเข้าแทรกแซงและช่วยเหลือได้เมื่อเกิดปัญหา รวมทั้งกฎหมายยังไม่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหา

(3) ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบต่อปัญหาโดยตรง แต่เป็นการดำเนินการโดยหน่วยงานเล็กๆ หลายหน่วยงาน กระจัดกระจาย และไม่มีประสานงานกันอย่างเป็นระบบ

(4) ผู้เสียหายไม่ต้องการดำเนินการทางกฎหมาย เนื่องจากกลัวตกเป็นข่าวในสื่อมวลชนต่างๆ

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อสตรีในชีวิตคู่

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) กล่าวว่า สภาพความรุนแรงทั่วไปที่เกิดขึ้นในชีวิตคู่มีปัจจัยที่เกื้อหนุนหลากหลายปัจจัย ซึ่งสามารถสรุปได้พอสังเขปดังนี้

1) สภาวะวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบัน ส่งผลให้มีการเลิกจ้างงาน ค่าครองชีพสูง รายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้เกิดความเครียดทั้งในครอบครัวและสังคม เป็นผลให้เกิดการใช้ความรุนแรงและมีอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มสูงขึ้น

2) สภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบันมีแหล่งอบายมุข การใช้สาร เสพติด ธุรกิจบริการทางเพศ แรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อน เด็กถูกทอดทิ้ง สื่อลามกอนาจารและสื่อความรุนแรงต่างๆ มีอยู่ทั่วไป

3) ปัญหาอาชญากรรม การปล้น ฆ่า ข่มขืน รวมทั้งการทำร้ายทารุณทางร่างกาย และทางเพศมีมากขึ้น โดยผู้ถูกระทำส่วนใหญ่จะเป็นเด็กและสตรี ซึ่งนับวันจะมีอายุน้อยลงและ ผู้ถูกระทำส่วนใหญ่จะเป็นคนที่อยู่ในครอบครัวหรือเป็นคนที่ยึดกับผู้ถูกระทำ

4) ความเชื่อ วัฒนธรรม และค่านิยมทางสังคม ที่ให้อำนาจและสิทธิชายเหนือหญิง หรือให้ผู้ชายเป็นใหญ่ในสังคม ผู้ใหญ่เหนือเด็กจะทำร้ายทุบตี บังคับขู่ขู่หรือทำอะไรกับผู้หญิงและ เด็กก็ได้

ในขณะที่สภาพความรุนแรงในชีวิตคู่ที่มีผลต่อสตรีเป็นปัจจัยที่เกี่ยวพันหลากหลาย ปัจจัย ซึ่งสามารถสรุปได้พอสังเขปดังนี้(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548)

1) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมี มากขึ้น ดังนั้นการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ต้องเผชิญด้วยตนเอง ไม่มีผู้เข้ามาไกล่เกลี่ยปัญหา ขาดการ ควบคุมอารมณ์และทักษะในการแก้ไขความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้เกิดความ รุนแรงใน ครอบครัวและการหย่าร้าง

2) ปัญหาความไม่รับผิดชอบต่อครอบครัวของสามี เช่น ชอบดื่มสุรา สิ่งเสพติดต่างๆ การเที่ยวเตร่ การเล่นเกมพนันจนไม่มีเงินทองเหลือใช้จ่ายในครอบครัว

3) ปัญหาความเครียดหลายครอบครัวเผชิญกับความเครียดจากงาน ปัญหาการเงิน ปัญหาระหว่างสามีกับภรรยา หรือพ่อแม่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ใช้ความรุนแรงหรือทำร้ายลูก

4) ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาประเทศ ทำให้มีการย้ายถิ่นเพื่อ หางานทำ เป็นผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แน่นแฟ้น

5) ความเชื่อที่ผิดๆ ว่าเรื่องครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ทำให้ ผู้หญิงที่ประสบปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่จะปกปิด หรืออาจจะอาย หรือคิดว่าคนอื่นไม่สามารถช่วยได้ ทำให้ปัญหายิ่งลุกลาม รุนแรงขึ้น และด้วยความเชื่อเช่นนี้ ทำให้คนรอบด้านไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือช่วยเหลือ

6) เศรษฐกิจผู้หญิงส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจจากผู้ชายทำให้ขาดอำนาจใน การต่อรอง ต้องอยู่ในสภาพที่ยอมจำนน

ด้วยบริบททางสังคม นอกจากจะทำให้ผู้หญิงต้องถูกทำร้ายทั้งทางกาย ทางเพศ และ ทางจิตใจแล้ว ผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงส่วนใหญ่ยังต้องทนเก็บปัญหาไว้กับตัว ไม่อาจเปิดเผย เรื่องราว หรือขอความช่วยเหลือจากคนอื่น ได้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเหตุผลทางสถานะทางสังคม การ ต้องการรักษาความเป็นครอบครัวไว้ เหตุผลเรื่องลูก การกลัวคู่ครองไปมีคู่นอนคนใหม่ การกลัวถูกตี ตราจากสังคมว่าถูกระทำรุนแรง เป็นต้น (The Department of Justice Canada, 2001) หากต้องเปิดเผย

การถูกระทำรุนแรง ก็มักเป็นเพราะถูกระทำรุนแรงจนไม่สามารถทนได้อีกต่อไปจึงต้องขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะมาจากบุคคลภายในครอบครัว บุคคลภายนอกครอบครัว รวมถึงองค์กรให้ความช่วยเหลือต่างๆ ขณะที่บางรายอาจถูกจำกัดพื้นที่ในการพักอาศัยหรือถูกจำกัดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากภายนอก ทำให้ไม่สามารถขอความช่วยเหลือ หรือไม่ทราบข้อมูลหน่วยงานองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นต้น

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความรุนแรงในชีวิตคู่ เช่น โครงสร้างทางสังคมที่ระบบความคิดเห็นอำนาจของผู้ชายที่มีอำนาจเหนือผู้หญิงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตคู่ ผู้ชายที่เคยมีประสบการณ์กับความรุนแรงในวัยเด็ก มีอาวุธในครอบครอง ดื่มแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด มีปัญหาความเครียดในชีวิตประจำวัน สุขภาพเสื่อมสภาพ เช่น ตกงาน รวมถึงคนที่ขาดทักษะชีวิตในการระงับความโกรธระงับความขัดแย้ง และการรับมือกับความเครียด นอกจากนี้ยังมีปัจจัยสนับสนุนให้เกิดความรุนแรง เช่น สภาพบ้านเรือนตั้งอยู่โดดเดี่ยว เพื่อนบ้านไม่สนใจครอบครัวอื่น ค่านิยมในชุมชนที่มองสภาพของหญิงด้อยกว่าผู้ชาย วัฒนธรรมการไม่แทรกแซงครอบครัวอื่น โดยเฉพาะการกระทำ ความรุนแรงระหว่างคนในครอบครัวด้วยกัน คนที่เป็นเพื่อนบ้านไม่ยุ่งเกี่ยว (นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, 2552) และปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในชีวิตคู่ ได้แก่รูปแบบการแต่งงาน ความรู้ที่รู้เกี่ยวกับครอบครัวเป็นที่พึงได้ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครอง และประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็ก หญิงที่แต่งงานโดยไม่มีพิธีการ มีความรุนแรงทางกายสูงกว่าหญิงที่แต่งงาน โดยจดทะเบียนและมีพิธีการถึง 2.3 เท่า ความรุนแรงทางกายในหญิงที่รู้สึกรอครอบครัวเป็นที่พึงได้ มีร้อยละ 14.3 ขณะที่ครอบครัวเป็นที่พึงไม่ได้มีความรุนแรงร้อยละ 21 การที่ครอบครัวเป็นที่พึ่งไม่ได้ไม่มีผลในการลดการเกิดความรุนแรงทางเพศ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครองพบว่า หากคู่ที่มีการทะเลาะกันบ่อยครั้งมากเท่าไร ความรุนแรงจะยิ่งมีมากขึ้น และประสบการณ์ในวัยเด็กยิ่งประสบการณ์ที่พบเห็นแม่ถูกพ่อทำร้าย หรือตนเองถูกคนในครอบครัวทำร้าย โอกาสเกิดความรุนแรงจะยิ่งสูงขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อลูก โดยแสดงออกผ่านพฤติกรรมด้านอารมณ์ เช่น อดใจ วิตกกังวลที่นอน ขี้อาย หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว การเรียนไม่ดี และหนีออกจากบ้าน เป็นต้น (ชินุทัย กาญจนะจิตรา และสุภรต์ จรัสสิทธิ์, 2552)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ดังนี้

1) ปัจจัยด้านค่านิยม เจตคติของสังคม ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

(1) สังคมยังมีค่านิยมและเจตคติที่ไม่เหมาะสม เกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย เช่น แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง ผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศ

(2) เจตคติของสังคม ในเรื่องบทบาทหญิงชาย ให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชาย ในฐานะผู้นำ ผู้ตัดสินใจ ผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัว เพราะเพศชายมีร่างกายที่แข็งแรงกว่า สามารถปกป้องผู้อ่อนแอทางร่างกาย คือผู้หญิงและเด็กได้

(3) เจตคติทางสังคมที่มีแนวโน้มจะประณามผู้หญิงและเด็กว่าเป็นผู้สร้างเงื่อนไขให้เกิดความรุนแรง มากกว่าจะเข้าใจถึงสิทธิสตรี สิทธิเด็ก และเรียนรู้ที่จะแสดงความเคารพในสิทธิสตรีและสิทธิเด็กอย่างจริงจัง

(4) ความเชื่อที่ผิดๆ เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรง เช่น ความรุนแรงในชีวิตคู่เป็นเรื่องส่วนตัว ความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นเพราะ ผู้หญิงเป็นฝ่ายผิด หรือสมยอมเอง ทำให้ผู้ประสบปัญหาพยายามปิดไว้เป็นความลับ และด้วยความเชื่อดังกล่าวทำให้คนในสังคมไม่ต้องการ เข้าไปยุ่งเกี่ยวและให้ความช่วยเหลือ ทำให้ปัญหาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

2) ปัจจัยด้านครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดสภาพความรุนแรง สามารถอธิบายได้ดังนี้

(1) ความไม่พร้อมที่จะมีครอบครัวตั้งแต่ร่างกาย จิตใจ อายุ สุขภาพอนามัย และฐานะทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดความรุนแรง

(2) พฤติกรรมของคู่สมรสได้ก่อให้เกิดความรุนแรงในชีวิตคู่ เช่น การนอกใจคู่สมรส

(3) การดื่มสุรา การติดการพนัน การไม่ช่วยแบ่งเบาภาระในครอบครัว เช่น ด้านเศรษฐกิจ งานบ้าน การดูแลลูก เป็นต้น

(4) การขาดการให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเป็นพ่อแม่ที่ดี หน้าที่ของพ่อแม่ การเลี้ยงดู ให้ความอบอุ่นแก่ลูก

(5) การอบรมเลี้ยงดูลูกชายหญิงไม่เท่าเทียมกัน ขณะที่ลูกผู้หญิงได้รับการอบรมให้เป็นกุลสตรีว่าอ่อนส่อนง่าย จะต้องฟังฟังผู้ชาย เชื่อฟัง เป็นผู้ตาม เก่งงานบ้านงานเรือน ไม่เป็นอิสระในการไปไหนมาไหน ในขณะที่อบรมลูกผู้ชายให้เข้มแข็ง ความเป็นลูกผู้ชาย มีอิสระ มีเจตคติเรื่องเพศที่สามารถแสดงออกได้เต็มที่ รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูที่ขาด ศีลธรรม จริยธรรม ขาดการศึกษาที่ทำให้ไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตน

(6) การขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนครอบครัว ขาดทักษะชีวิต ทักษะในการสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ใช่เอาชนะกันด้วยเหตุผลอย่างเดียว ได้แก่ การแสดงความรู้สึกนึกคิดของตน การถามและ รับฟังความเห็นผู้อื่น การยอมรับชื่นชมอีกฝ่ายหนึ่ง รวมถึงความไม่เข้าใจกันภายในครอบครัวระหว่างสามีภรรยา เช่น ความหึงหวง การไม่ปรับตัวเข้าหากันระหว่างบทบาทหญิงชาย เป็นต้น

(7) ปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น ยากจน การไม่มีอาชีพการงานที่แน่นอนและการว่างงาน

(8) การขาดความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ ปัญหาทางสุขภาพกายและสุขภาพจิต รวมทั้งการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ

3) ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

(1) ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ การเลิกจ้างงาน ธุรกิจล้มละลาย ค่าครองชีพสูง ทำให้เกิดความเครียด เป็นสาเหตุที่ช่วยให้ความรุนแรงทุกรูปแบบทั้งในครอบครัวและสังคม

(2) ลักษณะนิสัยการใช้เงินตัว บริโภคนิยม วัตถุนิยม ทำให้มีการกู้หนี้ยืม และก่อให้เกิดความเครียด

4) ปัจจัยด้านสื่อต่างๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

(1) สื่อภาพลามกอนาจารต่างๆ ที่เผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น วิดีโอ หนังสือ ภาพยนตร์ รูปภาพ แผ่นซีดี รวมทั้งการเสพของมีนเมาและการเที่ยวในสถานเริงรมย์ต่างๆ มีส่วนช่วยให้เกิดความรู้สึกลึกทางเพศ

(2) สื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารในทางลบและเพิ่มความรุนแรงให้แก่ผู้รับสารมากยิ่งขึ้น

(3) สื่อขาดแนวคิดพื้นฐานและวิธีการนำเสนอทักษะในการสื่อสารที่ดีที่จะพัฒนาและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหญิงชาย ได้แก่ ทักษะการสื่อสารระหว่างคู่สมรส พ่อแม่ลูก รวมถึงการสอนทักษะการสื่อสาร ซึ่งรวมอยู่ในทักษะ

(4) สื่อทางอินเทอร์เน็ต มีภาพลามก และข้อมูลต่างๆ รวมทั้งการสนทนาที่อาจชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสม หรือก่อให้เกิดความรุนแรง

5) ปัจจัยด้านการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังนี้

(1) ระบบการศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องจริยธรรมทางเพศ การเป็นพ่อแม่ที่ดี สิทธิสตรี สิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชน

(2) การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษายังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างจริงจัง เนื่องจากเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ปกปิดมีผลทำให้วัยรุ่นเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรลอง เมื่อมีอารมณ์ทางเพศเกิดขึ้น จึงไม่รู้ว่าจะจัดการกับตนเองอย่างไร จึงหาทางออกผิดๆ เช่น การข่มขืน ลวนลามทางเพศ

(3) การศึกษาของไทยยังไม่สามารถสอนให้เด็กแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยเหตุผลและสันติวิธี ซึ่งหมายรวมถึงทักษะในการสื่อสารที่ดี รวมทั้งไม่สอนให้เด็กรู้จักการควบคุมตนเอง และฝึกความ มีเมตตาต่อผู้อื่น รวมทั้งจำกัดความรู้สึกลึกถึงตัวถือตน ซึ่งเป็นสาเหตุของความโกรธและนำมาซึ่งการใช้ความรุนแรงอื่นๆ

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1999) ได้เสนอปัจจัยต่างๆ ของการใช้ความรุนแรงชีวิตคู่ของสตรีตามกรอบแนวคิดระบบนิเวศวิทยา กล่าวคือ แยกปัจจัยออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับบุคคล ระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระดับชุมชน และระดับสังคมซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ปัจจัยระดับบุคคลที่ส่งเสริมให้เกิดการใช้ความรุนแรงชีวิตคู่ของสตรีมีดังนี้

(1) ปัจจัยทางชีวภาพ คือ ความก้าวร้าวที่มีมาแต่กำเนิดซึ่งอาจเป็นแรงขับทางสัญชาตญาณ หรือเกี่ยวกับระบบประสาทที่มีศูนย์กลางควบคุมความก้าวร้าวอยู่ในสมอง เช่น ฮอร์โมนเพศชาย เป็นต้น

(2) ยาเสพติด และสุรา ซึ่งยาเสพติดบางชนิดเช่น แอมเฟตามีน หรือยาบ้า กัญชา และแอลกอฮอล์ เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีการใช้ความรุนแรงได้ เพราะมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ สูญเสียสติ การใช้เหตุผล และเลือกใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจากการศึกษาของฮอฟแมน และคณะ (Hoffman et al, 1994) คลยา ธนอุดม (2539) และอัจฉรา สกมตนิยม (2541) อ้างอิงใน อร์ดี โชคสวัสดิ์ (2546) สรุปว่า ชายไทยที่ดื่มแอลกอฮอล์ และสารเสพติดมีการทำร้ายทุพติภรรยาได้ในระดับสูง

(3) บุคลิกภาพและสภาพจิตใจ ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพของผู้กระทำความรุนแรงมักเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มีปมด้อย ขาดทักษะในการจัดการกับความเครียดและความโกรธ ขาดทักษะในการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา และการแก้ไขความขัดแย้ง มีอารมณ์ก้าวร้าว ควบคุมตัวเองไม่ได้ ไม่บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ พฤติกรรมไม่เหมาะสมกับอายุ ส่วนสภาพจิตใจนั้นพบว่าสามีที่ดึงเครียดจากปัญหาเศรษฐกิจ การว่างงาน ไม่มีรายได้ หรือเครียดจากงาน มักเกิดการเก็บกดต่อแท่นในชีวิต ส่งผลให้เกิดการกระทบกระทั่ง และทำการใช้ความรุนแรงต่อสตรี(WHO, 1999)

(4) ประวัติการถูกทำร้ายในวัยเด็ก

(5) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษา ซึ่งจากผลการศึกษาของฮอฟแมน และคณะ (Hoffman et al, 1994) คลยา ธนอุดม (2539) และอัจฉรา สกมตนิยม (2541) อ้างอิงใน อร์ดี โชคสวัสดิ์ (2546) สรุปว่า ผู้ที่มีการศึกษาน้อยซึ่งจะประกอบอาชีพใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อย โดยพบว่า สามีและภรรยาที่มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท พบมีการทำร้ายภรรยามากกว่ากลุ่มอื่น

2) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงต่อร่างกายของสตรี ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

(1) ความขัดแย้งในกลุ่มสมรส เป็นสิ่งที่เลี่ยงได้ยากในความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดทุกรูปแบบ รวมถึงความขัดแย้งในกลุ่มสมรส ซึ่งอาจเกิดความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน อันนำไปสู่การใช้ความรุนแรงได้

(2) การสื่อสาร เป็นสิ่งสำคัญในการใช้ชีวิตคู่ เพราะต้องอยู่ร่วมกัน และติดต่อสื่อสารกัน ผู้ที่มีทักษะการสื่อสารดีทำให้สามารถใช้เหตุผลและพยายามหาทางแก้ไขได้ดี การสื่อสารจึงเป็นทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตคู่และช่วยให้เกิดความผูกพันเป็นหนึ่งเดียวกัน แก้ไขความขัดแย้งต่างๆ ลดความตึงเครียดได้ และมีการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันได้ดี

(3) ความพึงพอใจในการใช้ชีวิตคู่ ซึ่งความพึงพอใจในการใช้ชีวิตคู่เป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตสมรส อันเป็นความรู้สึกพึงพอใจของสามีและภรรยาในแง่ต่างๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา

(4) เสถียรภาพของกลุ่มสมรส หรือความมั่นคงในชีวิตสมรส เป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตสมรสประการหนึ่ง กล่าวคือ มีชีวิตสมรสที่ดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น ความมั่นคงจะสิ้นสุดเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต เมื่อชีวิตสมรสไม่มั่นคงจะนำไปสู่การหย่าร้าง การแตกแยกในชีวิตสมรส รวมถึงการใช้ความรุนแรง การทำร้ายภรรยา

(5) อำนาจในกลุ่มสมรส เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการทำร้ายกลุ่มสมรส จากการไม่สมดุลในอำนาจของสามีและภรรยา ผู้มีอำนาจเหนือกว่าจะแสดงอำนาจของตนเองเพื่อบังคับผู้ที่อ่อนแอกว่า ส่งผลให้เกิดการทำร้ายร่างกายภรรยา

3) ระดับชุมชน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการทำร้ายกลุ่มสมรสเนื่องจากชุมชนที่อ่อนแอจะส่งผลให้มีการว่างงานสูง มีแหล่งอบายมุข ตลอดจนการแพร่ระบาดของยาเสพติด สื่อลามก และสื่อความรุนแรงต่างๆ ส่งผลให้มีการใช้ความรุนแรงสูง

4) ระดับสังคม ปัจจัยสำคัญนี้ประกอบด้วย ค่านิยม เจตคติของสังคม ความเชื่อ และบรรทัดฐานที่ยึดถือกัน ตลอดจนสถานการณ์การเมืองและกระบวนการยุติธรรม มีรายละเอียดดังนี้

(1) ค่านิยมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย ชายเป็นผู้นำครอบครัว มีอำนาจเหนือกว่า มีสิทธิในการทำร้ายร่างกายภรรยา เพื่อแสดงว่าตนเองสามารถคุ้มครองและมีสิทธิ์ลงโทษภรรยาได้

(2) ความเชื่อที่ผิดๆ ในการยอมรับการใช้ความรุนแรงของเพศชาย ได้แก่ การยอมรับความก้าวร้าวของเพศชาย ผู้ชายมีสิทธิใช้กำลัง หรือการใช้ความรุนแรงอันเป็นเรื่องธรรมดา ผู้ชายมี

สิทธิทำอะไรก็ได้ แม้แต่การแก้ปัญหาด้วยความรุนแรง ส่วนเพศหญิงต้องยอมรับ ไม่ได้แข็ง เคารพเชื่อฟัง

(3) กฎหมาย ในอดีตกฎหมายไม่เข้มงวด และมีบทบัญญัติที่สามีสามารถทำร้ายภรรยาได้ เช่นในบทที่ 60 ในกฎหมายตราสามดวง เป็นต้น

(4) การเมือง ระบบการเมืองที่ขาดกลุ่มสตรีเป็นตัวแทนในวิชาชีพที่สำคัญต่างๆ เช่น นักการเมือง นักกฎหมาย เป็นต้น ทำให้ขาดมุมมองด้านผู้หญิงขาดการตระหนักถึงปัญหาของผู้หญิง

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้ความรุนแรงในสตรี โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มปัจจัยซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ และบุคลิกภาพสามีหรือคู่ครอง ปัจจัยด้านพฤติกรรม ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเล่นการพนัน และการใช้สารเสพติด และปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ เศรษฐกิจของครอบครัว รูปแบบการแต่งงาน ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ และความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับสามีหรือคู่ครอง ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

อังคณาช่วยคำชู (2556) ศึกษาเรื่องความรุนแรงในชีวิตคู่: สาเหตุผลกระทบและแนวทางการช่วยเหลือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า การกระทำรุนแรงในครอบครัวเกิดจากหลายสาเหตุรวมกันคือ สาเหตุด้านตัวบุคคลสาเหตุด้านครอบครัวสาเหตุด้านสังคม และสาเหตุจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจเมื่อมีปัญหาการกระทำรุนแรงในครอบครัวจะส่งผลให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ครอบครัวที่ดีได้เพราะว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวได้ถูกทำลายลงไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขและเกิดผลกระทบต่อการใช้การช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในชีวิตคู่ลำดับแรกจะเน้นการดูแลให้ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงให้กลับสู่ภาวะปกติจากนั้นจึงมาใช้วิธีการหาแนวทางแก้ปัญหาหรือหาทางออกร่วมกันปรับความเชื่อทัศนคติของผู้ที่ถูกกระทำรุนแรงใหม่โดยเน้นความเท่าเทียมระหว่างเพศเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการเผชิญปัญหาและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทางเลือกและโอกาสในการตัดสินใจให้กำลังใจและช่วยแนะนำแหล่งช่วยเหลือให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข

พรพัทธ์สุรวิไลและคณะ(2555) ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการตีความความรุนแรงของสามี – ภรรยา : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative

Research) ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) คือหญิงที่มีประสบการณ์ความรุนแรงที่อยู่ระหว่างการได้รับการกระทำความรุนแรงหรือหลังจากได้รับการกระทำความรุนแรงที่อาศัยในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 10 คน โดยมีผลการวิจัยและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยดังนี้

1. ความหมายของความรุนแรงเป็นการกระทำใดๆก็ตามที่มีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจและละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคล

2. ประเภทของความรุนแรงมี 2 ประเภทคือความรุนแรงด้านร่างกายมีการทำร้ายร่างกายจากบาดแผลเล็กน้อยไปจนถึงบาดแผลสาหัสและความรุนแรงด้านจิตใจเป็นการใช้คำพูดที่ต่อเสียดเหยียดหยามที่ทำให้เกิดความกดดันด้านจิตใจ

3. สาเหตุความรุนแรงมี 3 สาเหตุคือ (1) จากบุคลิกภาพของฝ่ายชายที่ก้าวร้าวเอาแต่ใจตนเองและวัฒนธรรมความเชื่อของสังคมไทยที่ทำให้ผู้ชายเป็นใหญ่ในครอบครัว (2) การดื่มสุราและการเล่นการพนันเป็นสาเหตุส่งเสริมให้เกิดความรุนแรงในชีวิตคู่ (3) ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวรายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย

4. ผลกระทบความรุนแรงมี 2 กลุ่มคือ (1) หญิงที่ถูกกระทำโดยตรงคือถูกทำร้ายร่างกายทำให้บาดเจ็บจนถึงขั้นพิการได้และผลกระทบต่อจิตใจเกิดภาวะซึมเศร้าหวาดระแวงไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ท้อแท้หมดหวังในการดำเนินชีวิตมีพฤติกรรมที่ถดถอยไปสู่วัยเด็ก (2) บุตรภายในครอบครัวเกิดความกลัวหวาดระแวงท้อแท้ไม่มีสมาธิไม่อยากเรียนหนังสือหนีออกจากบ้านเกิดเป็นเด็กเร่ร่อน

5. ความต้องการในการช่วยเหลือของหญิงที่ได้รับการกระทำรุนแรงมี 2 ลักษณะคือ (1) กรณีฉุกเฉินที่กำลังได้รับความรุนแรงคือให้ญาติหรือเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายให้การช่วยเหลือเมื่อได้รับอันตรายโดยการแจ้งความเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความช่วยเหลือระงับเหตุการณ์หรือเจ้าหน้าที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการติดต่อประสานงานช่วยเหลือร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจระงับเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น (2) กรณีหลังจากได้รับการกระทำความรุนแรงภรรยาอยากให้การช่วยเหลือหาสถานที่ปลอดภัยให้อาศัย

สุสันหทัยมเข็มและคณะ (2555) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและความรุนแรงในชีวิตคู่ของแรงงานข้ามชาติสตรีไทใหญ่จำนวน 134 คน ในจังหวัดเชียงใหม่ผลการวิจัยพบว่าสตรีไทใหญ่ร้อยละ 13 เคยถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยผู้ที่ละเมิดทางเพศที่สำคัญคือนายจ้างและเพื่อนเกือบครึ่งหนึ่งของสตรีที่มีสามีหรือคู่รักแล้วมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับสามีหรือคู่รักร้อยละ 16 เคยถูกคู่รักหรือคู่ครองทำร้ายร่างกายโดยร้อยละ 13 ของผู้ที่ถูกทำร้ายร่างกายนั้นเคยบาดเจ็บรุนแรงถึงขั้นต้องไปรับการรักษาโรงพยาบาล

สุสัณห์ ยิ้มแย้ม และคณะ (2554) ศึกษาเรื่องการถูกละเมิดทางเพศและความรุนแรงในชีวิตคู่สตรีในสถานประกอบการการวิจัยผสมผสานวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณตัวอย่างสตรีจำนวน 301 คนพบว่าเกือบครึ่งหนึ่งของสตรีที่มีสามีหรือคู่รัก (45.0%) มีสัมพันธ์ภาพที่ไม่ดีกับสามีหรือคู่รักร้อยละ 31.2 ถูกทำร้ายร่างกายและร้อยละ 2.9 ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

ศิวพร อินทรภักดี และคณะ (2553) ศึกษาเรื่อง อัตราความชุกและปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรงในชีวิตคู่ในสตรีที่ใช้บริการที่แผนกสูติรีเวชกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา มีจำนวน 337 รายอายุ 15-67 ปีพบว่าปัญหาการถูกสามีทำร้ายร้อยละ 66.2 โดยถูกทำร้ายด้านจิตใจด้านร่างกายด้านเพศและด้านเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 65.3, 40.4, 38.6 และ 36.2 ตามลำดับ ปัจจัยเสี่ยงของความรุนแรงในชีวิตคู่ได้แก่สตรีที่มีสัมพันธ์ภาพในชีวิตคู่ไม่ดี ($p < .01$) และสตรีที่แยกทางจากสามี ($p < .05$) โดยสตรีที่มีสัมพันธ์ภาพในชีวิตคู่ไม่ดีเป็นปัจจัยทำนายความรุนแรงในชีวิตคู่ ($OR = 1.97, 95\% CI = 1.23-3.14, p < .01$)

จรุงเมือง ชนะ (2552) ศึกษาพฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยาในจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคใต้หญิงอายุไม่เกิน 44 ปี ที่สมรสแล้ว และยังอยู่กินกับสามี จำนวน 360 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยาอย่างน้อย 1 ครั้งในชีวิตสมรส ร้อยละ 24.4 พบในทุกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามีอาชีพค้าขาย พบร้อยละ 35.0 และรับจ้างแบบไม่ประจำ ร้อยละ 34.0 ซึ่งอาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยา (p -value 0.02)

2. สามีที่เคยทำร้ายบุคคลอื่นมีความเสี่ยงที่จะทำร้ายร่างกายภรรยา 2.03 เท่า โดยเกือบทั้งหมดเป็นการตบตี ร้อยละ 64.8 อาการไม่เกิดบาดแผลพบประมาณ 1 ใน 4 และเป็นบาดแผลฟกช้ำ ร้อยละ 28.4 แต่มีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับการรักษาในสถานพยาบาล ร้อยละ 5.7

3. เหตุการณ์นำไปสู่พฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยา คือ ความขัดแย้งกันในชีวิตประจำวันทั่วไป ร้อยละ 44.4 ปัจจัยกระตุ้นที่พบบ่อย ได้แก่ สามีเมาสุรา ร้อยละ 23.9 สามีเที่ยวเตร่ ไม่รับผิดชอบ ไม่ทำงาน ร้อยละ 20.5 ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว ร้อยละ 12. ภรรยาได้ตอบด้วยความรุนแรง ร้อยละ 17.1

4. อายุแรกสมรส ระดับการศึกษา อาชีพภรรยา รายได้ ที่อยู่ และจำนวนบุตร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยา

ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และสุภรต์ จรัสสิทธิ์ (2552) ศึกษาเรื่อง ครอบครัวกับความรุนแรงในชีวิตคู่ ในพื้นที่ 2 จังหวัดคือกรุงเทพฯและนครสวรรค์กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงอายุ 15-49 ปี จำนวน 2,816 คนพบว่า

1. ร้อยละ 44 ของผู้หญิงที่สัมภาษณ์เคยได้รับความรุนแรงในชีวิตคู่อย่างใดอย่างหนึ่งในชีวิต โดยหญิงที่ได้รับความรุนแรงทางกายอย่างเดียวร้อยละ 14.8 ได้รับความรุนแรงทางเพศอย่างเดียว

ร้อยละ 15.9 และได้รับความรุนแรงทั้งทางกายและทางเพศร้อยละ 13.5 หากรวมผู้ที่ได้รับความรุนแรงเฉพาะทางกายทั้งหมดจะเท่ากับร้อยละ 28.3 และความรุนแรงเฉพาะทางเพศทั้งหมดจะเท่ากับร้อยละ 29.4

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในชีวิตคู่ได้แก่รูปแบบการแต่งงานความรู้สึกว่าครอบครัวเป็นที่พึ่งได้ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครองและประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็ก อย่างไรก็ตามการที่ครอบครัวเป็นที่พึ่งได้ไม่มีผลในการลดการเกิดความรุนแรงทางเพศในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครองพบว่าหากคู่ที่มีการทะเลาะกันบ่อยครั้งมากเท่าไรความรุนแรงจะยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงที่ชัดเจนอีกประการคือประสบการณ์ความรุนแรงในวัยเด็กยังมีประสบการณ์ที่พบเห็นแม่ถูกพ่อทำร้ายหรือตนเองถูกคนในครอบครัวทำร้ายโอกาสความรุนแรงจะยิ่งสูงขึ้นนอกจากนี้ความรุนแรงในชีวิตคู่ยังส่งผลกระทบต่อลูกโดยแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมด้านอารมณ์เช่นคุณนี้บ๊อสสาวระคนนอนขี้ยาหรือมีพฤติกรรมก้าวร้าวการเรียนไม่ดีและหนีออกจากบ้าน เป็นต้น

อาษาโอพิทักษ์ชีวิน (2552) ศึกษาเรื่อง ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีย้ายถิ่นในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน จาก 7 โรงงาน พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างถูกกระทำความรุนแรงจากสามีทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยความรุนแรงทางด้านจิตใจมีสัดส่วนสูงกว่าทางด้านร่างกาย

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในชีวิตคู่ที่สำคัญมี 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านบุคคล ได้แก่ การดูแลรับผิดชอบภายในครอบครัว และการกำหนดจำนวนบุตร (2) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การใช้จ่ายเงินภายในครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อนฝูงหรือการเที่ยวเตร่นอกบ้าน และ (3) ด้านสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับบิดามารดาของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3. ความต้องการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประสบปัญหาความรุนแรงทางครอบครัวส่วนใหญ่ต้องการที่จะขอรับความช่วยเหลือทางด้านกายภาพสำหรับจิตใจต้องการขอรับคำปรึกษาจากเพื่อน และพ่อแม่

อรดี โชคสวัสดิ์ (2546) ศึกษาเรื่อง อำนาจในคู่สมรส และความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยา ในสตรีอายุ 18-59 ปี ที่แต่งงานแล้ว จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 250 คนเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า

1. อัตราการถูกกระทำความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยาพบ ร้อยละ 18.4 ของกลุ่มตัวอย่างและความถี่ของการถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ประมาณ 1-2 ครั้ง ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

2. ความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยาที่มีความสัมพันธ์กับพื้นฐานของอำนาจในคู่สมรส ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ และแบบแผนการสื่อสารแบบเรียกร้อง/หลีกเลียง กล่าวคือ ความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยาพบได้สูงในกรณีที่ภรรยาหรือสามีมีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงกว่าคู่สมรส และมีแบบแผนการสื่อสารแบบเรียกร้องหรือหลีกเลียง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

องค์การอนามัยโลก (WHO, 2014) ได้ศึกษาเรื่อง Intimate Partner and Sexual Violence Against Women จากการศึกษาสรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในการใช้ชีวิต และการกระทำ ความรุนแรงทางเพศต่อสตรี โดยล่าสุดพบ ร้อยละ 35 ของสตรีทั่วโลกประสบปัญหาการความรุนแรงในการใช้ชีวิตหรือความรุนแรงทางเพศ โดยรูปแบบของความรุนแรงที่เกิดขึ้นมาที่สุด คือ ร้อยละ 38 สตรีถูกฆาตกรรมโดยสามี/คู่ครอง รองลงมาคือ ร้อยละ 30 เป็นการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย และทางเพศจากสามี/คู่ครอง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อมาก็คือ ผู้ถูกระงับได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย และจิตใจ และยังพบรายงานปัญหาสุขภาพต่อมาก็คือ การติดเชื้อ HIV เมื่อพิจารณาต้นตอของการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ โดยส่วนใหญ่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงและความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ

บัน คี มูน (Ban Ki-moon, 2014) กล่าวถึง Break the silence. When you witness violence against women and girls, do not sit back. Act ซึ่งสรุปเนื้อหาสำคัญได้ว่า การใช้ความรุนแรงในสตรี และเด็ก ไม่ได้ขึ้นจากเฉพาะปัจจัยเกี่ยวกับระบบทางการเมือง หรือระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศที่มีเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่ดิงาม ซึ่งการใช้ความรุนแรงในสตรีและเด็กเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลจากความไม่เท่าเทียม การเลือกปฏิบัติ ดังนั้นในอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการในทุกรูปแบบของการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (CEDAW) จึงกำหนดให้ประเทศภาคี อนุสัญญาดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อยุติความรุนแรง อย่างไรก็ตามความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่าหลายหน่วยงานก็ยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่กลับมุ่งแต่จะแก้ไขปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจเป็นลำดับแรก

7 ใน 10 ของผู้หญิงทั่วโลกมีประสบการณ์การใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ทั้งทางร่างกาย และทางเพศ โดย 603,000,000 คน เป็นผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในประเทศที่ใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่และครอบครัวไม่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญา และ 1 ใน 4 ของผู้หญิงเคยถูกใช้ความรุนแรงทางร่างกาย หรือทางเพศระหว่างตั้งครรภ์ มีจำนวนผู้หญิง กว่า 60 ล้านคน ที่แต่งงานก่อนอายุ 18 ปี ความรุนแรงที่เกิดขึ้นเหล่านี้ โดยมากแล้วจะเกิดขึ้นโดยผู้ที่ใกล้ชิดกับสตรี คือ สามี/คู่ครอง ด้วยการทุบตี บังคับทาง

เพศ หรือทารุณกรรมต่างๆ โดยประเทศที่มีอัตราการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่สูง ได้แก่ แคมเบีย เอธิโอเปีย และเปรู ร้อยละ 48 แคนาดา ร้อยละ 7 และร้อยละ 6 ในประเทศจีน

เจนนิเฟอร์ (Jennifer Langhin richsen-Rohling, 2005) ได้ศึกษาเรื่อง Top 10 Greatest "Hits": Important Findings and Future Directions for Intimate Partner Violence ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) ความขัดแย้งระหว่างคู่สมรส
- 2) การกระทำความรุนแรงในชีวิตคู่ส่วนใหญ่มักเกิดในคู่สามีภรรยา
- 3) ผู้หญิงเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรง
- 4) ความรุนแรงมักก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจในคู่สมรส
- 5) ความรุนแรงของบุคคลในแต่ละประเทศไม่มีความแตกต่างกัน
- 6) สรีรวิทยาของเพศหญิงมีผลต่อการใช้ความรุนแรง
- 7) การละเมิดทางด้านจิตใจนำไปสู่ความรุนแรงทางร่างกาย
- 8) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการใช้ความรุนแรงต่อสตรี

2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ความรุนแรงในสตรี ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) องค์การอนามัยโลก (WHO, 1999) ฮอฟแมน และคณะ (Hoffman et al, 1994) ดลยา ธนอุดม (2539) และอัจฉรา สกุนตนิยม (2541) อังโน อรดี โชคสวัสดิ์ (2546) ซึ่งแบ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้ความรุนแรงในสตรีออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ อาชีพ รายได้ของสตรีและสามี ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรม ได้แก่ บุคลิกภาพ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเล่นการพนัน การใช้สารเสพติด และปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ เศรษฐกิจของครอบครัว รูปแบบการแต่งงาน ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ และความสัมพันธ์กับครอบครัวของสามี กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอดจังหวัดตากให้มีความสอดคล้องกับองค์การอนามัยโลก (1955 อังโน นันทพันธ์ชินธุ์ ประเสริฐ (2546) และรัชชัย คงสกันธ์ (2548) ซึ่งแบ่งประเภทของการใช้ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านเพศ และด้านจิตใจ ดังแสดงในภาพที่ 1.1

2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง(Cross-sectional Analytic Study) โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: สตรีอายุระหว่าง 18-60 ปี ที่แต่งงานแล้ว และอาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งจากข้อมูลสถิติสำมะโนประชากรเคหะในปี 2556 พบว่า เทศบาลนครแม่สอดมีสตรีที่ผ่านการสมรสตามจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 46,233 ครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556)

กลุ่มตัวอย่าง: ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 1088) ที่ระดับความน่าเชื่อถือ ร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ ± 5 ดังนี้

สูตรคำนวณ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ขนาดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{46,233}{1 + (46,233 \times 0.05^2)}$$

$$n = 396.57 \text{ คน}$$

จากการคำนวณข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 396.57 คน ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ผล และเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เท่ากับ 450 คน

ผู้ศึกษาได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ไว้ดังนี้

เกณฑ์คัดออก

1. ไม่ยินดีให้ความร่วมมือ
2. มีปัญหาทางจิตไม่สามารถสื่อสารทำความเข้าใจได้
3. เป็นสตรีที่มีคู่ครอง/สามีมาแล้ว ต่ำกว่า 1 ปี นับถึงวันสัมภาษณ์

วิธีการสุ่ม

การสุ่มตัวอย่างดำเนินการสุ่มตามหลักการสุ่มแบบ 2 Stage sampling โดยใช้ชุมชนเป็นหน่วยการสุ่ม ดังนี้

1. Cluster Sampling โดยเลือกชุมชนตัวอย่าง จำนวน 5 ชุมชน จากชุมชนในเทศบาลนครแม่สอดทั้งสิ้น จำนวน 27 ชุมชน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย
2. Systematic Sampling โดยเลือกครัวเรือน ในแต่ละชุมชน ด้วยการสุ่มอย่างมีระบบ กำหนดขนาดตัวอย่างเป็นสัดส่วนกับขนาดของครัวเรือน จำนวน 450 ครัวเรือน โดยเก็บข้อมูลจากสตรี 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือนดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุมชน

ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนตัวอย่าง
ชุมชนแม่สอดวิลล่า	600	123
ชุมชนสักทอง	400	101
ชุมชนคอนแก้ว	350	81
ชุมชนสันตันปิน	315	74
ชุมชนมณีไพโรสถ์	300	71
รวม	1,965	450

ที่มา: กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครสอด ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2556

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ชนิดตอบเองได้สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้ความรุนแรงในสตรี ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) องค์การอนามัยโลก (WHO, 1999) ฮอฟแมน และคณะ (Hoffman et al, 1994) คลยา ธนอุดม (2539) และอัจฉรา สกุนตนิยม (2541) อ้างถึงใน อรดี โชคสวัสดิ์ (2546) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วยข้อความ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การดื่มแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด และบุคลิกภาพ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของสามีประกอบด้วยข้อความ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การเล่นการพนัน และบุคลิกภาพ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยครอบครัว ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะการแต่งงาน ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ และความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับครอบครัวสามี

ส่วนที่ 4 ความรุนแรงในชีวิตคู่ในทางร่างกาย เพศ และจิตใจ โดยกำหนดข้อความ จำนวน 6 ข้อ

3.3 การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ค้นคว้า และศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2. นิยามตัวแปรที่จะศึกษา และสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง ชัดเจน ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre Test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยเก็บในพื้นที่ เขตตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 35 ชุด ได้ค่า Reliability เท่ากับ 0.88

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

3.4 การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นเรื่องมาก่อนข้างละเอียดอ่อนและไวต่อความรู้สึกของคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มตัวอย่างที่ถูกกระทำความรุนแรง ซึ่งบางครั้งข้อคำถามอาจไปตอกย้ำความทรงจำที่เลวร้าย หรือกระทบกระเทือนจิตใจซึ่งเป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างไม่อยากจะกล่าวถึงอีกหรืออาจทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสามีได้ ดังนั้น จึงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีเก็บข้อมูล ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษานี้ต่อส่วนรวม คุณค่าของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จะสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมตอบแบบสอบถามทุกครั้ง โดยผู้ศึกษาจะเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อข้องใจเพิ่มเติม และมีเวลาทบทวนก่อนตัดสินใจด้วยตนเอง พร้อมกับย้ำให้มั่นใจว่าการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างจะไม่ส่งผลกระทบต่อหรือผลเสียหายต่อตนเอง

เมื่อกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมการศึกษา จะเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้นัดหมายในการตอบแบบสอบถามตามความสะดวก ในระหว่างขั้นตอนการเก็บข้อมูล หากกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการให้ข้อมูลต่อสามารถบอกเลิกได้ทันที โดยจะไม่เกิดผลเสียหายแก่กลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเผยแพร่จะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมในเชิงวิชาการเท่านั้น โดยปกปิดชื่อและนามสกุลจริงของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ที่ถูกระทำความรุนแรง จะดำเนินการส่งต่อไปยังผู้ที่สามารถให้การช่วยเหลือได้ หากกลุ่มตัวอย่างเกิดภาวะเครียด ซึมเศร้า ผู้ศึกษาจะแนะนำให้ติดต่อสถานให้บริการสุขภาพ หรือเบอร์โทรศัพท์ของศูนย์บริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2558 โดยผู้ศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ซึ่งก่อนเริ่มทำแบบสอบถาม ผู้ศึกษาจะชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนทราบ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อข้องใจก่อนทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด จากนั้นผู้ศึกษาจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนทันที พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกครั้ง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหากพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ผู้ศึกษา จะให้ความช่วยเหลือด้วยการให้คำปรึกษา และแนะนำ พร้อมทั้งแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบและช่วย ติดต่อประสานงานในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ และ/หรือ องค์กรภาคเอกชนที่ให้การช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัวต่อไป

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาลงเลขรหัส บันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS: Statistical Package for the Social Sciences for Windows Release) และ โปรแกรม Strata โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และสามี/คู่ครอง ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ และบุคลิกภาพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าพิสัย
2. ปัจจัยด้านพฤติกรรม ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเล่นเกมพนัน และการใช้ สารเสพติด โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
3. ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ เศรษฐกิจครอบครัว รูปแบบการแต่งงาน ลักษณะครอบครัว ความสัมพันธ์ในการใช้ชีวิตคู่ ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับครอบครัวของสามีใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
4. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล บุคลิกภาพและพฤติกรรม และปัจจัย ด้านครอบครัวกับความรุนแรงในชีวิตคู่ โดยใช้สถิติการทดสอบ Binary Logistic Regression

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอดจังหวัดตากจำนวน 450 คน เมื่อตรวจสอบข้อมูลพบว่ามีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์และมีผู้ปฏิเสธไม่เข้าร่วมในการศึกษา จำนวน 38 ชุด คงเหลือกลุ่มตัวอย่างคงเหลือที่จะศึกษา จำนวน 412 คน คิดเป็นร้อยละ 91.6 ผลการศึกษานำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างและสามี

ส่วนที่ 3 ลักษณะและความสัมพันธ์ในครอบครัว

ส่วนที่ 4 ความรุนแรงในชีวิตคู่ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 412 คน เป็น สตรีมีอายุเฉลี่ย 31.3 ปี อายุต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 59 ปี (SD = 1.06) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี และ ช่วง 20 – 29 ปี ร้อยละ 35.0 และ 34.7 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 29.6 และ 14.6 ประกอบอาชีพ 3 อันดับแรก คือ รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง และพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 30.1, 26.2 และ 15.0 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 11,000 บาท ร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ 7,001-9,000 บาท และ 9,001-11,000 บาท ร้อยละ 21.4 และ 17.0 ส่วนสามี มีอายุเฉลี่ย 34.5 ปี ต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 59 ปี ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20 – 29 ปี และช่วง 30 – 39 ปี ร้อยละ 37.4 และ 30.1 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 32.3 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี และอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 23.0 และ 18.2 ประกอบอาชีพ 3 อันดับแรก คือ รับจ้าง รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 31.0, 19.4 และ 17.0 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อ

เดือนมากกว่า 11,000 บาท ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ 7,001-9,000 บาท และ 5,001-7,000 บาท ร้อยละ 16.5 และ 14.6 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่ม ตัวอย่าง(n = 412)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	สตรี		สามี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)	น้อยกว่า 20	51	12.4	7	1.7
	20 – 29	143	34.7	154	37.4
	30 – 39	144	35.0	124	30.1
	40 – 49	28	6.8	73	17.7
	50 – 59	46	11.2	54	13.1
	ค่าเฉลี่ยอายุ (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	31.3 (1.06)		34.5 (1.96)	
	ค่าต่ำสุด - ค่าสูงสุด	18 - 59		18 - 59	
การศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	11	2.7	7	1.7
	ประถมศึกษา	134	32.5	133	32.3
	มัธยมศึกษาตอนต้น	26	6.3	28	6.8
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	60	14.6	74	18.0
	อนุปริญญา/ปวส	59	14.3	75	18.2
	ปริญญาตรีขึ้นไป	122	29.6	95	23.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	สตรี		สามี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ	เกษตรกร	37	9.0	41	10.0
	ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ	41	10.0	52	12.6
	รับจ้าง	108	26.2	128	31.0
	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	24	5.8	6	1.5
	พนักงานบริษัทเอกชน	62	15.0	70	17.0
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	124	30.1	80	19.4
	ว่างงาน	16	3.9	35	8.5
รายได้	น้อยกว่า 3,000 บาท	53	12.9	46	11.2
	3,001-5,000 บาท	4	1.0	6	1.5
	5,001-7,000 บาท	59	14.2	60	14.6
	7,001-9,000 บาท	88	21.4	68	16.5
	9,001-11,000 บาท	70	17.0	53	12.9
	มากกว่า 11,000 บาทขึ้นไป	138	33.5	179	43.3

ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างและสามี

กลุ่มตัวอย่างสตรียอมรับว่าตนเองเป็นคนขี้โมโห/เจ้าอารมณ์ ร้อยละ 53.2 รองลงมาควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ และเครียดบ่อยๆ ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ร้อยละ 27.7, 23.1, และ 18.0 ตามลำดับ ไม่มีอาวุธในครอบครอง มีดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราว ร้อยละ 55.6 และดื่มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน) ร้อยละ 16.7 ปัจจุบันยังใช้สารเสพติด ร้อยละ 11.6

ส่วนสามีมีบุคลิกภาพขี้โมโห/เจ้าอารมณ์ ร้อยละ 57.8 รองลงมาควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ และชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ร้อยละ 45.9 และ 42.0 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเป็นครั้งคราว

ร้อยละ 58.5 และดื่มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน) ร้อยละ 18.9 พฤติกรรมหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ชอบชวนทะเลาะได้หลายเรื่อง ค่าเสียงดัง และกล่าวหาว่านอกใจ ร้อยละ 60.2, 59.7 และ 55.8 ตามลำดับปัจจุบันยังใช้สารเสพติดอยู่ ร้อยละ 21.6 เคยการเล่นการพนันแบบเป็นครั้งคราว ร้อยละ 43.9 และเล่นการพนันเป็นประจำ ร้อยละ 6.8 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของบุคลิกภาพและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง (n = 412)

	บุคลิกภาพและพฤติกรรม	สตรี		สามี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บุคลิกภาพ	ใจโมโห/เจ้าอารมณ์	219	53.2	238	57.8
	ควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้	114	27.7	189	45.9
	เครียดบ่อยๆ	95	23.1	163	39.6
	ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา	74	18.0	173	42.0
	มีอาวุธในครอบครอง	0	0.0	91	22.1
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ไม่ดื่ม	114	27.7	69	16.7
	ดื่มเป็นครั้งคราว	229	55.6	241	58.5
	ดื่มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน)	69	16.7	78	18.9
	ดื่มแบบติด	0	0.0	24	5.8
การกระทำหลังการดื่ม	ชอบชวนทะเลาะได้หลายเรื่อง	-	-	248	60.2
	ชอบค่าเสียงดัง	-	-	246	59.7
	กล่าวหาว่านอกใจ	-	-	230	55.8
	เคยทำร้ายร่างกายคู่ครองของตน	-	-	200	48.5
	ทะเลาะกับเพื่อนหรือเพื่อนบ้าน	-	-	57	13.8
	เคยทำร้ายร่างกายคนในครอบครัว	-	-	51	12.4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

บุคลิกภาพและพฤติกรรม		สตรี		สามี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้สารเสพติด	ไม่ใช้สารเสพติด	358	86.9	322	78.2
	ปัจจุบันยังใช้อยู่	48	11.6	89	21.6
	เคยใช้แต่เลิกแล้ว	6	1.5	1	0.2
การเล่นการพนัน	ไม่เล่นการพนัน	-	-	188	45.6
	เล่นเป็นครั้งคราว	-	-	181	43.9
	เล่นเป็นประจำ	-	-	28	6.8
	ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	-	-	15	3.6

หมายเหตุ - หมายถึง ไม่ได้เก็บข้อมูล

ส่วนที่ 3 ลักษณะและความสัมพันธ์ในครอบครัว

ลักษณะการแต่งงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่กันกินกันเฉยๆ ร้อยละ 54.6 โดยไม่จดทะเบียนสมรส ร้อยละ 53.4 มีฐานะทางเศรษฐกิจแบบไม่มีเงินเก็บ ร้อยละ 62.1 และมีหนี้สินร้อยละ 55.8 เป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 70.2 มีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่พอใช้ ปานกลาง และดี ร้อยละ 35.9, 25.2, 15.3 ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์กับครอบครัวของสามีพอใช้ ปานกลาง และดี ร้อยละ 35.9, 25.2, 15.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 จำนวน ร้อยละ ของลักษณะและความสัมพันธ์ของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง (n = 412)

ลักษณะและความสัมพันธ์ของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ	
ลักษณะการแต่งงาน	แต่งงาน	187	45.4
	อยู่กินกันเฉยๆ	225	54.6
สถานภาพการแต่งงาน	จดทะเบียนสมรส	192	46.6
	ไม่จดทะเบียนสมรส	220	53.4
ฐานะทางเศรษฐกิจ	ไม่มีเงินเก็บ	256	62.1
	มีหนี้สิน	230	55.8
ลักษณะครอบครัว	ครอบครัวเดี่ยว	285	70.2
	ครอบครัวขยาย	127	30.8
ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่	ไม่ดีเลย	53	12.9
	พอใช้	148	35.9
	ปานกลาง	104	25.2
	ดี	63	15.3
	ดีมาก	44	10.7
	ความสัมพันธ์กับครอบครัวของสามี	ไม่ดีเลย	50
	พอใช้	107	26.0
	ปานกลาง	106	25.7
	ดี	92	22.3
	ดีมาก	57	13.8

ส่วนที่ 4 ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรีกลุ่มตัวอย่างในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า สตรีถูกกระทำ ความรุนแรงทางด้านจิตใจจากสามีมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ คู่ค้าหรือคูถูกเหยียดหยามสตรี พุดจา ข่มขู่ เสียดสี แดกดันสตรี และบังคับจิตใจให้สตรีทำสิ่งที่ไม่ชอบ ร้อยละ 49.5, 46.8 และ 42.7 ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า สามีเคยทำร้ายร่างกายสตรี เช่น การชก ตะ ต่อย เป็นต้น ร้อยละ 22.1 และทำร้ายร่างกายสตรีด้วยอาวุธ ร้อยละ 5.1 และความรุนแรงทางด้านเพศ พบว่า สามีเคยบังคับ ให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่สตรีไม่เต็มใจ ร้อยละ 15.3 ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นกับสตรีหลังการกระทำ ความรุนแรง ได้แก่ ไม่เคยมีบาดแผล มีบาดแผลเห็นร่องรอย ฟกช้ำ และมีบาดแผลรุนแรงจนต้องไปโรงพยาบาล ร้อยละ 18.9, 18.0 และ 15.3ตามลำดับ

ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรีในตลอดช่วงชีวิต พบว่า สตรีถูกกระทำ ความรุนแรงทางด้านจิตใจจากสามีมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ คู่ค้า หรือคูถูกเหยียดหยามสตรี พุดจา ข่มขู่ เสียดสี แดกดันสตรี และบังคับจิตใจให้สตรีทำสิ่งที่ไม่ชอบ ร้อยละ 49.5, 44.4 และ 42.5 ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า สามีเคยทำร้ายร่างกายสตรี เช่น การชก ตะ ต่อย เป็นต้น ร้อยละ 33.0 และทำร้ายร่างกายสตรีด้วยอาวุธ ร้อยละ 5.1 และความรุนแรงทางด้านเพศ พบว่า สามีเคยบังคับ ให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่สตรีไม่เต็มใจ ร้อยละ 30.1

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วง 1 ปี และตลอดช่วงชีวิตพบในสัดส่วนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นความรุนแรงด้านเพศ ในช่วงชีวิตสูงเป็น 2 เท่าของรอบ 1 ปี ร้อยละ 30.1 และร้อยละ 15.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 จำนวน ร้อยละ ของความรุนแรงในชีวิตคู่ที่สตรีเป็นผู้ถูกระทำ ในรอบ 12 เดือน และในตลอดช่วงชีวิตที่ผ่านมา (n = 412)

ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่	รอบ 12 เดือน		ตลอดช่วงชีวิต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรุนแรงด้านจิตใจ*				
คุณค่า หรือถูกเหยียดหยาม	204	49.5	204	49.5
พุดจา ข่มขู่ เสียดสี แดกดัน	193	46.8	183	44.4
บังคับจิตใจให้ทำสิ่งที่ไม่ชอบ	176	42.7	175	42.5
เคยนอกใจ	172	41.7	166	40.3
เคยกักขังหน่วงเหนี่ยว	109	26.5	112	27.2
ไม่ยอมให้เงินเพราะต้องการควบคุมตัวสตรี	99	24.0	93	22.6
ความรุนแรงด้านร่างกาย*				
เคยทำร้ายร่างกายสตรี	91	22.1	136	33.0
เคยทำร้ายร่างกายสตรีด้วยอาวุธ	21	5.1	21	5.1
ความรุนแรงทางเพศ				
เคยบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ทั้งที่สตรีไม่เต็มใจ	63	15.3	124	30.1

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- ไม่มีข้อมูล

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี

ในการศึกษาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Binary Logistics Regression เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรี ดังแสดงในตารางที่ 4.5 – 4.7

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) คือ สามีที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี($RR = 2.01, 95\%CI = 1.69-2.43$) มีอาชีพว่างงาน/พ่อบ้าน($RR = 2.33, 95\%CI = 1.59-3.41$) และอาชีพรับจ้าง เกษตรกร($RR = 2.33, 95\%CI = 1.02-2.25$) สามีที่มีรายได้ไม่น้อยกว่า 9,000 บาท ($RR = 1.36, 95\%CI = 1.09-1.69$) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี(n=412)

ปัจจัยส่วนบุคคลของสามี	ความรุนแรงในชีวิตคู่		RR	95 %CI	
	มี	ไม่มี			
อายุ(ปี)	มากกว่า25	124 (11.0)	195(89.0)	1.00	
	น้อยกว่า25	73(78.5)	20(21.5)	2.01	1.69-2.43*
อาชีพ	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	19 (43.0)	33 (57.0)	1.00	
	ว่างงาน/พ่อบ้าน	35 (85.4)	6 (14.6)	2.33	1.59-3.41*
	รับจ้าง/เกษตรกร	93 (55.1)	76 (44.9)	1.51	1.02-2.25*
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐ/ เอกชน	50 (33.3)	100 (66.7)	0.91	0.59-1.39
รายได้(บาท)	มากกว่า9,000	71 (39.7)	108 (60.3)	1.00	
	น้อยกว่า 9,000	126 (54.1)	107 (45.9)	1.36	1.09-1.69*

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) คือ ผู้ที่มีบุคลิกภาพจีโมโทเจ้าอารมณ์ (RR = 7.74, 95%CI = 4.90-12.23) และควบคุมตัวเองไม่ได้ (RR = 3.87, 95%CI = 2.96-5.05) เครียดบ่อยๆ (RR = 2.28, 95%CI = 1.85-2.80) ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา (RR = 3.47, 95%CI = 2.73-4.42) มีอาวุธในครอบครอง (RR = 2.07, 95%CI = 1.74-2.46) และพบผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราว (RR = 4.67, 95%CI = 2.14-10.19) พบผู้ที่ดื่มเป็นประจำ (RR = 10.46, 95%CI = 4.85-22.55) และผู้ที่ดื่มแบบติด (RR = 10.54, 95%CI = 4.86-22.85) สามีที่เล่นการพนันเป็นครั้งคราว (RR = 2.09, 95%CI = 1.64-2.67) และพบในผู้ที่เล่นการพนันเป็นประจำ (RR = 2.94, 95%CI = 2.28-3.78) และสามีที่เคยใช้สารเสพติดหรือปัจจุบันยังใช้อยู่ (RR = 1.80, 95%CI = 1.50-2.16) ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรมกับความรุนแรงในชีวิตคู่

บุคลิกภาพและพฤติกรรมของสามี	ความรุนแรงในชีวิตคู่		RR	95 % CI	
	มี	ไม่มี			
บุคลิกภาพ	ไม่จีโมโทเจ้าอารมณ์	17 (9.8)	157 (90.2)	1.00	
	จีโมโทเจ้าอารมณ์	171 (75.7)	55 (24.3)	7.74	4.90-12.23*
	ควบคุมตัวเองได้	46 (20.6)	177 (79.4)	1.00	
	ควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้	151 (79.9)	38 (20.1)	3.87	2.96-5.05*
	ไม่มีเครียด	79 (31.7)	170 (68.3)	1.00	
	เครียดบ่อยๆ	118 (72.4)	45 (27.6)	2.28	1.85-2.80*
	ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	56 (23.4)	183 (76.6)	1.00	
	ชอบใช้ความรุนแรง	141 (81.5)	32 (18.5)	3.47	2.73-4.42*
	ไม่มีอาวุธในครอบครอง	124 (38.6)	197 (61.4)	1.00	
	มีอาวุธในครอบครอง	73 (80.2)	18 (19.8)	2.07	1.74-2.46*

ตารางที่ 4.6(ต่อ)

บุคลิกภาพและพฤติกรรมของสามี		ความรุนแรงในชีวิตคู่		RR	95 %CI
		มี	ไม่มี		
การดื่มเครื่องดื่ม	ไม่ดื่ม	6 (8.7)	63 (91.3)	1.00	
แอลกอฮอล์	ดื่มเป็นครั้งคราว	98 (40.7)	143 (59.3)	4.67	2.14-10.19*
	ดื่มเป็นประจำ	71 (91.0)	7 (9.0)	10.46	4.85-22.55*
	ดื่มแบบติด	22 (91.7)	2 (8.3)	10.54	4.86-22.85*
การเล่นการ	ไม่เล่น	57 (30.3)	131 (69.7)	1.00	
พนัน	เล่นเป็นครั้งคราว	115 (63.5)	66 (36.5)	2.09	1.64-2.67*
	เล่นเป็นประจำ	25 (89.3)	3 (10.7)	2.94	2.28-3.78*
	ไม่ตอบ15 ราย				
การใช้สาร	ไม่ใช้	131 (40.7)	191 (59.3)	1.00	
เสพติด	เคยใช้/ปัจจุบันยังใช้อยู่	66 (72.2)	24 (27.3)	1.80	1.50-2.16*

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัว กับความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) ที่พบคือ ครอบครัวที่ไม่มีพิธีแต่งงาน(RR= 3.59,95%CI = 2.66-4.85) ไม่จดทะเบียนสมรส(RR =2.56,95%CI = 1.98-3.31) ไม่มีเงินเก็บ (RR =1.84,95%CI = 1.42-2.37) ครอบครัวขยาย(RR = 0.77,95%CI = 0.63-0.94) มีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ที่ไม่ดี(RR = 13.47,95%CI = 5.69-31.83) และสตรีที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครอบครัวของสามี (RR = 13.38,95%CI = 6.79-26.37) ดังแสดงในตารางที่4.7

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัวกับความรุนแรงในชีวิตคู่

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว		ความรุนแรงในชีวิตคู่		RR	95 %CI
		มี	ไม่มี		
ลักษณะการแต่งงาน	แต่งงาน	37 (19.8)	150 (80.2)	1.00	
	ไม่แต่งงาน	160 (71.1)	65(28.9)	3.59	2.66-4.85*
สถานภาพการแต่งงาน	จดทะเบียนสมรส	50 (26.0)	142 (74.0)	1.00	
	ไม่จดทะเบียนสมรส	147 (66.8)	73 (33.2)	2.56	1.98-3.31*
ฐานะทางเศรษฐกิจ	มีเงินเก็บ	49 (31.4)	107(68.6)	1.00	
	ไม่มีเงินเก็บ	148 (57.8)	108 (42.2)	1.84	1.42-2.37*
ลักษณะครอบครัว	ครอบครัวเดี่ยว	72 (56.7)	55 (43.3)	1.00	
	ครอบครัวขยาย	125 (43.9)	160(56.1)	0.77	0.63-0.94*
ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่	ดี	5 (7.9)	102 (92.1)	1.00	
	ไม่ดี	192 (62.9)	113 (37.1)	13.47	5.69-31.83*
ความสัมพันธ์กับครอบครัวของสามี	ดี	8 (5.4)	141 (94.6)	1.00	
	ไม่ดี	189 (71.9)	74 (28.1)	13.38	6.79-26.37*

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง(Cross-sectional Analytic Study) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรุนแรงและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี โดยผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาและนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ลักษณะทั่วไปของสตรีและสามีหรือคู่ครอง

1. สตรีจำนวน 412 คน อายุเฉลี่ย 31 ปี 3 เดือน อายุต่ำสุด 18 ปี สูงสุด 59 ปี (SD = 1.06) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25 – 44ปี (ร้อยละ 45.9) และ น้อยกว่า 25ปี (ร้อยละ 39.3) จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 32.5) รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 29.6) และมีมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.(ร้อยละ 14.6)ประกอบอาชีพ 3 อันดับแรก คือ รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 30.1) รับจ้าง (ร้อยละ 26.2) และพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 15.0)ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 11,000 บาท (ร้อยละ 33.5) รองลงมาคือ 7,001-9,000 บาท (ร้อยละ 21.4) และ 9,001-11,000 บาท (ร้อยละ 17.0)

ส่วนสามี/คู่ครอง มีอายุเฉลี่ย 34 ปี 5 เดือน ต่ำสุด 18ปี สูงสุด 59ปี ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 25 – 44ปี (ร้อยละ 62.1) และน้อยกว่า 25ปี (ร้อยละ 22.6)จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 32.3) รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 23.0) และอนุปริญญา/ปวส.(ร้อยละ 18.2)ประกอบอาชีพ 3 อันดับแรก คือ รับจ้าง รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 31.0, 19.4และ 17.0 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 11,000 บาท ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ 7,001-9,000 บาท และ 5,001-7,000 บาท ร้อยละ 16.5และ 14.6 กล่าวโดยสรุป คือ ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของสตรีกลุ่มตัวอย่าง และของสามี/คู่ครองมีอายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ที่ใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างสตรีร้อยละ 53.2 ยอมรับว่าตนเองเป็นคนขี้โมโห/เจ้าอารมณ์ ร้อยละ 27.7ควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ และร้อยละ 23.1 มีความเครียดบ่อยๆ ร้อยละ 18.0 ชอบใช้ความรุนแรงในการ ไม่มีอาวุธในครอบครอง ร้อยละ 55.6 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราว และร้อยละ 16.7 ดื่มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน) ร้อยละ 11.6 ปัจจุบันยังใช้สารเสพติด

ส่วนสามี/คู่ครองมีบุคลิกภาพจิตใจโมโห/เจ้าอารมณ์ ร้อยละ 57.8 รองลงมาควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ และชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ร้อยละ 45.9 และ 42.0 คัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเป็นครั้งคราว ร้อยละ 58.5 และดื่มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน) ร้อยละ 18.9 พฤติกรรมหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ชอบชวนทะเลาะได้หลายๆเรื่อง ค่าเสียงดัง และกล่าวหาว่านอกใจ ร้อยละ 60.2, 59.7 และ 55.8 ตามลำดับ ปัจจุบันยังใช้สารเสพติดอยู่ ร้อยละ 21.6 เคยการเล่นการพนันแบบเป็นครั้งคราว ร้อยละ 43.9 และเล่นการพนันเป็นประจำ ร้อยละ 6.8

ลักษณะการแต่งงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่กินกันเฉยๆ ร้อยละ 54.6 โดยไม่จดทะเบียนสมรส ร้อยละ 53.4 มีฐานะทางเศรษฐกิจแบบไม่มีเงินเก็บ ร้อยละ 62.1 และมีหนี้สิน ร้อยละ 55.8 ลักษณะครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 70.2 มีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่พอใช้ ปานกลาง และดี ร้อยละ 35.9, 25.2, 15.3 ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์กับครอบครัวของสามี/คู่ครอง พอใช้ ปานกลาง และดี ร้อยละ 35.9, 25.2, 15.3 ตามลำดับ

ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรี

2. ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อกลุ่มตัวอย่างในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า สตรีถูกกระทำความรุนแรงทางด้านจิตใจจากสามี/คู่ครองมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ คู่ค้าหรือคู่ถูกเหยียดหยามสตรี พุดจา ช่มชู้ เสียชื่อเสียง แดกดันสตรี และบังคับจิตใจให้สตรีทำสิ่งที่ไม่ชอบ ร้อยละ 49.5, 46.8 และ 42.7 ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า สามี/คู่ครองเคยทำร้ายร่างกายสตรี เช่น การชก ตะค่อม เป็นต้น ร้อยละ 22.1 และทำร้ายร่างกายสตรีด้วยอาวุธ ร้อยละ 5.1 และความรุนแรงทางด้านเพศ พบว่า สามี/คู่ครองเคยบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่สตรีไม่เต็มใจ ร้อยละ 15.3 ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นกับสตรีหลังการกระทำความรุนแรง ได้แก่ ไม่เคยมีบาดแผล มีบาดแผลเห็นร่องรอย ฟกช้ำ และมีบาดแผลรุนแรงจนต้องไปโรงพยาบาล ร้อยละ 18.9, 18.0 และ 15.3 ตามลำดับ

ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรีในตลอดช่วงชีวิต พบว่า สตรีถูกกระทำความรุนแรงทางด้านจิตใจจากสามี/คู่ครองมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ คู่ค้า หรือคู่ถูกเหยียดหยามสตรี พุดจา ช่มชู้ เสียชื่อเสียง แดกดันสตรี และบังคับจิตใจให้สตรีทำสิ่งที่ไม่ชอบ ร้อยละ 49.5, 44.4 และ 42.5 ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า สามี/คู่ครองเคยทำร้ายร่างกายสตรี เช่น การชก ตะค่อม เป็นต้น ร้อยละ 33.0 และทำร้ายร่างกายสตรีด้วยอาวุธ ร้อยละ 5.1 และความรุนแรงทางด้านเพศ พบว่า สามี/คู่ครองเคยบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่สตรีไม่เต็มใจ ร้อยละ 30.1 ลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วง 1 ปี และตลอดช่วงชีวิตพบในสัดส่วนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นความรุนแรงด้านเพศ ในช่วงชีวิตสูงเป็น 2 เท่าของรอบ 1 ปี ร้อยละ 30.1 และร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อสตรี

3. ปัจจัยที่พบจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า สามีที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี (RR = 2.01, 95% CI = 1.69-2.43) มีอาชีพว่างงาน/พ่อบ้าน (RR = 2.33, 95% CI = 1.59-3.41) และอาชีพรับจ้าง เกษตรกร (RR = 2.33, 95% CI = 1.02-2.25) สามีที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 บาท (RR = 1.36, 95% CI = 1.09-1.69) บุคลิกภาพขี้โมโหเจ้าอารมณ์ (RR = 7.74, 95% CI = 4.90-12.23), และควบคุมตัวเองไม่ได้ (RR = 3.87, 95% CI = 2.96-5.05), เครียดบ่อยๆ (RR = 2.28, 95% CI = 1.85-2.80), ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา (RR = 3.47, 95% CI = 2.73-4.42), มีอาวุธในครอบครอง (RR = 2.07, 95% CI = 1.74-2.46), ที่ดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราว (RR = 4.67, 95% CI = 2.14-10.19) ดื่มเป็นประจำ (RR = 10.46, 95% CI = 4.85-22.55) ดื่มแบบติด (RR = 10.54, 95% CI = 4.86-22.85) สามีที่เล่นการพนันเป็นครั้งคราว (RR = 2.09, 95% CI = 1.64-2.67) เล่นการพนันเป็นประจำ (RR = 2.94, 95% CI = 2.28-3.78) และสามีที่เคยใช้สารเสพติดหรือปัจจุบันยังใช้อยู่ (RR = 1.80, 95% CI = 1.50-2.16) ครอบครัวที่ไม่มีพิธีแต่งงาน (RR = 3.59, 95% CI = 2.66-4.85) ไม่จดทะเบียนสมรส (RR = 2.56, 95% CI = 1.98-3.31) ไม่มีเงินเก็บ (RR = 1.84, 95% CI = 1.42-2.37) ครอบครัวขยาย (RR = 0.77, 95% CI = 0.63-0.94) มีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ที่ไม่ดี (RR = 13.47, 95% CI = 5.69-31.83) และสตรีที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครอบครัวของสามี (RR = 13.38, 95% CI = 6.79-26.37)

อภิปรายผลการศึกษา

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของสตรีและสามีหรือคู่ครอง

ในลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของสตรีและของสามีหรือคู่ครองมี อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ ที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ภควดี ศรีประเสริฐ (2554) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อการแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวระหว่างสามีภรรยาในจังหวัดนครราชสีมาพบว่า อาชีพ รายได้ และความสัมพันธ์ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงทางร่างกายต่อสตรี

ลักษณะความรุนแรงในชีวิตคู่

จากการศึกษา พบว่า ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาสตรีถูกกระทำความรุนแรงทางด้านจิตใจจากสามี/คู่ครองมากที่สุด ได้แก่ คำตำหนิหรือดูถูกเหยียดหยามสตรี พุดจา ข่มขู่ เสียดสี แดกดัน และบังคับจิตใจให้สตรีทำสิ่งที่ไม่ชอบซึ่งพบสูงถึงร้อยละ 49.5 44.4 และ 42.5 ตามลำดับ รองลงมาเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า สามี/คู่ครองเคยทำร้ายร่างกายสตรี เช่น การชก ตะ ต่อย เป็นต้น ร้อยละ

33.0 และทำร้ายร่างกายสตรีด้วยอาวุธ ร้อยละ 5.1และความรุนแรงทางด้านเพศ พบว่า สามี/คู่ครองเคย บังคับให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่สตรีไม่เต็มใจ ร้อยละ 30.1ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาษา โอ พิทักษ์ชีวิน(2552) ที่พบว่า ความรุนแรงจากสามีทั้งทางร่างกายและจิตใจ และการศึกษาของ ศิวพร อินทรภักดี และคณะ(2553) ที่พบว่าสตรีที่ใช้บริการแผนกสูตินารีเวชกรรม มีปัญหาถูกสามีทำร้าย ร้อยละ 66.2 โดยถูกทำร้ายด้านจิตใจมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านร่างกาย และด้านเพศตามลำดับ ลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วง 1 ปี และตลอดช่วงชีวิตพบในสัดส่วนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ความรุนแรงด้านเพศ ในช่วงชีวิตสูงเป็น 2 เท่าของรอบ 1 ปี ร้อยละ 30.1 และร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในชีวิตคู่

ปัจจัยที่พบจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าสตรีที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี พบความรุนแรงในชีวิตคู่มากเป็น 4.1 เท่าของสตรีที่มีอายุมากกว่า 25 ปี และกลุ่มสามีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี พบมากกว่ากลุ่มสามีที่มีอายุ 25-44 ปี เป็น 2 เท่า และผู้ที่มีอาชีพว่างงานพบมากเป็น 2.3 เท่า ของผู้ที่มียังประกอบอาชีพอยู่ สอดคล้องกับการศึกษาของ จรุง เมืองชนะ(2552) ที่พบว่า สามีไม่ทำงานเป็นเหตุการณ้นำไปสู่พฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยา และสามีที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 บาท พบความรุนแรงมากกว่าผู้ที่มีรายได้ มากกว่า 9,000 บาทเป็น 1.3 เท่า สอดคล้องกับการศึกษาของจรุง เมืองชนะ(2552) ที่พบว่า ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัวเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกายภรรยา ผู้ที่มีบุคลิกภาพจิตใจไม่โอ้อารมณ์ ควบคุมตัวเองไม่ได้ เครียดบ่อยๆ ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา มีอาวุธในครอบครอง และพบผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์แบบติดพบมากกว่าผู้ดื่มเป็นครั้งคราวเป็น 2 เท่า และพบมากกว่าผู้ที่ไม่ดื่มเป็น 10 เท่า สอดคล้องกับการศึกษาของ จรุง เมืองชนะ(2552) ที่พบว่า ปัจจัยกระตุ้นที่พบบ่อยในการทำร้ายร่างกายภรรยา คือ สามีเมาสุรา ร้อยละ 23.9 สามีที่เล่นการพนันเป็นประจำพบมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นเป็นครั้งคราวเป็น 1.4 เท่า มากกว่าผู้ที่ไม่เล่นการพนันเป็น 2.9 เท่า และสามีที่ใช้สารเสพติดอยู่พบความรุนแรงเป็น 0.7 เท่าของผู้ที่เคยใช้แต่เลิกนานแล้ว และมากกว่าผู้ที่ไม่เคยใช้เป็น 1.7 เท่า ปัจจัยความสัมพันธ์ในครอบครัว กับความรุนแรงในชีวิตคู่ต่อสตรี พบว่า ผู้ที่ไม่แต่งงานพบมากกว่าผู้ที่แต่งงานเป็น 3.5 เท่า ของผู้ที่แต่งงาน ผู้ที่ไม่จดทะเบียนสมรสพบมากกว่าผู้ที่จดทะเบียนสมรสเป็น 2.5 เท่า ผู้ที่ไม่มีเงินเก็บ พบมากกว่าผู้ที่มีเงินเก็บเป็น 1.8 เท่า มีหนี้สิน พบมากกว่าครอบครัวที่ไม่มีหนี้สินเป็น 0.6 เท่า ครอบครัวขยายพบมากเป็น 1.2 เท่า ผู้ที่มีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ที่ไม่ดีพบมากเป็น 5.7 เท่าของ ผู้ที่มีความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิวพร อินทรภักดี และคณะ(2553) ที่พบว่า สตรีที่มีสัมพันธ์ภาพในชีวิตคู่ที่ไม่ดี และสตรีที่แยกทางจากสามี โดยสตรีที่มีสัมพันธ์ภาพในชีวิตคู่ไม่ดีเป็นปัจจัยทำนายความรุนแรงในชีวิตคู่(OR 1.97,95%CI 1.23-3.14, p<.01)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรงต่อสตรีที่เกิดจากสามีหรือคู่ครองในพื้นที่ โดยคืนข้อมูลให้ชุมชน ครอบครัว และญาติ รวมถึงหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้รับทราบ เพื่อช่วยป้องกันการถูกกระทำ ความรุนแรงของสตรี
2. เป็นฐานข้อมูลสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่ ในการเฝ้าระวัง การเกิดภาวะเครียดและซึมเศร้า ภายหลังถูกกระทำ ความรุนแรงในสตรี และวางแผนการ ให้ความรู้ในการใช้ชีวิตคู่ และการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวของสามี/คู่ครองกับกลุ่ม สตรีที่กำลังจะแต่งงานหรือกลุ่มที่ประสบปัญหาในพื้นที่
3. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกันการถูกกระทำ ความรุนแรงของสตรีที่เกิดจากสามี/คู่ครองต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาผลกระทบต่อครอบครัวและชุมชนจากความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี
2. การช่วยเหลือของเพื่อนบ้าน องค์กร ชุมชน ในการป้องกัน และลดความรุนแรงในชีวิตคู่ ของสตรี
3. ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรี ในลักษณะที่สตรีเป็นผู้กระทำ ความรุนแรง
4. ศึกษาพัฒนาโปรแกรมเพื่อป้องกัน และลดความรุนแรงที่เกิดในชีวิตคู่ของสตรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บรรณานุกรม

- การณชัยลักษณ์ พหลโยธิน. โครงการศึกษารวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพทางเพศกับ
การเมือง. สถาบันพระปกเกล้า. 2549.
- การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวง. นโยบาย. สำนักงานกิจการสตรีและสถาบัน
ครอบครัว. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2548.
- _____ . สถิติจำนวนคดีความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำ. สำนักงานกิจการ
สตรีและสถาบันครอบครัว. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
(Online) Available: <http://violence.in.th/violence/report/violence/report004-05.aspx?lid=24&accordion=1>. 2557.
- คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล. การเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิง: ตำรวจอุปสรรคและการ
เปลี่ยนแปลงที่จำเป็น.
- เครือข่ายสตรี. ความรุนแรงต่อสตรี. (Online) Available:
http://www.thaingo.org/story/info_016.htm, 2556.
- จะเด็จ เชาวน์วิไล และคณะ. หนึ่งเสียง...หยุดความรุนแรงต่อผู้หญิง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2551. โครงการของคณะกรรมการ
นักนิติศาสตร์สากล และมูลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพ. 2555.
- จรุง เมืองชนะ. สัมพันธภาพของกลุ่มสมรส: พฤติกรรมสามีทำร้ายร่างกายภรรยาในจังหวัดแห่งหนึ่ง
ชั้นฤทัย กาญจนะจิตรา และสุภรต์ จรัสสิทธิ. ครอบครัวกับความรุนแรงในชีวิตคู่. ประชากรและ
สังคม. 2552.
- นันทนา ธนาโนวรรณ และคณะ. ความท้าทายทางจริยธรรมในการทำวิจัยเรื่องความรุนแรงต่อสตรี.
วารสารพยาบาล. 23(3), 16-25. 2551.
- นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสังเคราะห์งานวิจัยด้านความรุนแรงใน
สังคมไทย. คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2546.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. 2552. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้ความรุนแรงในครอบครัวของชุมชน
แขวงวัดท่าพระ. รายงานการวิจัยสำนักสามัญศึกษา, วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
นายกรัฐมนตรี, สำนัก. ไทยร่วมมือกับสหประชาชาติ ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี. (Online)
Available: <http://www.thaigov.go.th/governmental/item/51749>. 2557.

พรพักตร์ สุร่าไพ และคณะ. **ปรากฏการณ์ความรุนแรงของสามี – ภรรยา : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี**. คณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชธานี. (Online) Available:
<http://nurse.rtu.ac.th/UserFiles/File/km1.pdf>. 2555.

พรวิไล ถมั่งรักษ์สัตว์. **ปรัชญาผู้หญิง**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.

พัชรินทร์ ศิริวิสุทธิรัตน์. **ความรุนแรงในครอบครัว**. สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต. 2551.

มาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนัก. **ผลการสำรวจสถานการณ์ความรุนแรงในภาพรวม 76 จังหวัด ปี 2556**. ศูนย์การเฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2556.

แม่สอด. **ข้อมูลพื้นฐาน**. กองวิชาการและแผนงาน. ตาก: เทศบาลนครแม่สอด. 2556.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค บลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546.

วิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบัน. **สุขภาพคนไทย 2552**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. 2552.

ศิวพร อินทรภักดี และคณะ. **อัตราความชุกและปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรงในชีวิตคู่ในสตรีที่ใช้บริการที่แผนกสูตินรีเวชกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา**. วารสารสภาการพยาบาล. 25(3), กรกฎาคม-กันยายน. 2553.

ศิริรัตน์ โชติกสถิตย์. **การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะครอบครัว การปฏิบัติตามบทบาทที่ศาสนา กำหนด การรับรู้ การปฏิบัติในการป้องกันความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรี และความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรี: กรณีศึกษาในสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่สมรสแล้วที่นับถือศาสนาพุทธ กับศาสนาอิสลามในจังหวัดระนอง**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. 2542.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. **ข้อมูลสถิติสำมะโนประชากรและเคหะในปี 2553**. (Online) Available:
http://popcensus.nso.go.th/table_stat.php?t=t1&yr=2553. 2553.

สุสันหา ชีมรัมย์ และคณะ. **การถูกละเมิดทางเพศ และความรุนแรงในครอบครัวสตรีในสถานประกอบการ**. วารสารสภาการพยาบาล. 26(1), มกราคม-มีนาคม. 2554.

_____ . **พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและความรุนแรงในครอบครัวของแรงงานข้ามชาติสตรีไทใหญ่**. (Online) Available:

www.researchgate.net/...Sexual.../60b7d51a386e821666.pdf, 2555.

- อรดี โชคสวัสดิ์. **อำนาจในคู่สมรส และความรุนแรงทางร่างกายต่อภรรยา**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2546.
- อังคณา ช่วยคำชู. **ความรุนแรงในครอบครัว: สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการช่วยเหลือ**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (Online) Available: 164.115.22.25/ojs222/index.php/tuj/article/download/220/214., 2556.
- อาษา โอพิทักษ์ชีวิน. **ความรุนแรงในครอบครัวของสตรีย้ายถิ่นในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอจังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2552.
- Brabcova, A. Marriage in Seventeenth-Century England: The Woman's Story. In P. Drabek and J. Chovanec (Eds.), **Theory and Practice in English Studies: Proceedings from Seventh Conference of English**. Brno: Masaryk University. pp. 22-24, 2004.
- Ban Ki-moon. Break the silence. When you witness violence against women and girls, do not sit back. Act. **Human Rights Violation**. (Online) Available: <http://endviolence.un.org/situation.shtml>. 2014.
- Cronbach, L.J. Coefficient alpha and the internal structure of tests. **Psychometrika**. 16 (3). 1951.
- Galtung Johan. Violence, Peace, and Peace Research. **Journal of Peace Research**. 6(3). pp. 167-191. 1969.
- Gelles, R. J., & Straus, M.A. **Determinants of violence in the family: Toward a theoretical integration**. In W.R. Burr, R. Hill. F.I. Nye, & I. L. Reiss (Eds.) New York: Gree Press. 1979.
- Hinkle, D.E, William ,W. and Stephen G. J. **Applied Statistics for the Behavior Sciences**. 4 th ed. New York : Houghton Mifflin, 1998.
- Jennifer Langhinrichsen-Rohling. Top 10 Greatest "Hits": Important Findings and Future Directions for Intimate Partner Violence. **Journal of Interpersonal Violence**. 2005.
- Likert, Rensis. **The Human Organization: Its Management and Value**. New York: McGraw-Hill Book, 1967.
- Nunnally, J. C. **Psychometric theory**. (2nd ed). New York: McGraw-Hill Book, 1978.

Taro Yamane. **Statistics: An Introduction Analysis**. New York: Harper and Row, 1973.

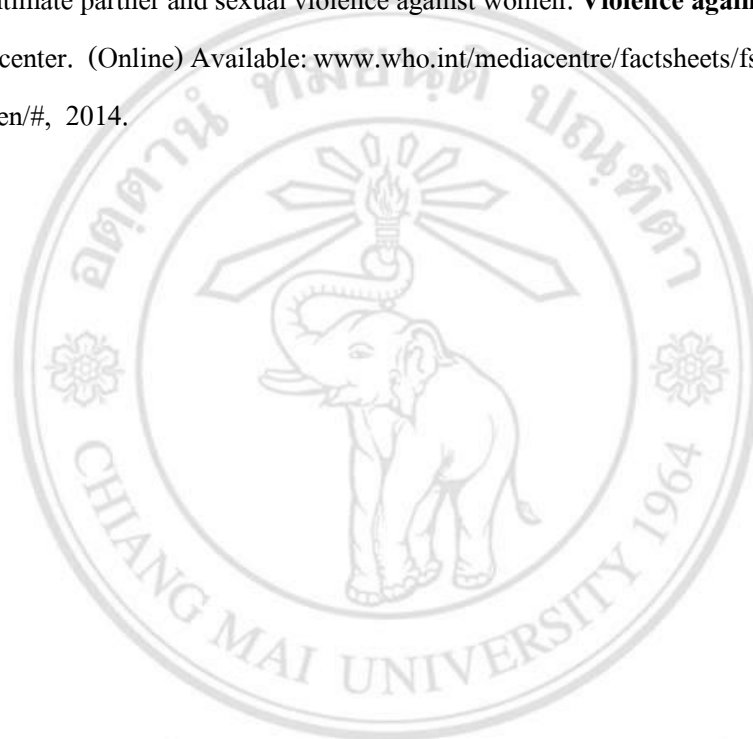
The Department of Justice Canada. **Spousal Abuse: A Fact Sheet from the Department of Justice, Canada**. (Online) Available: www.justice.gc.ca/eng/pi/fv-vf/facts-info/sa-vc.html. 2001.

World Health Organization. Ending violence against women. **Population Report**. 27(4), 1999.

_____. Intimate partner violence and alcohol. **WHO Fact On**. 2006.

_____. Intimate partner and sexual violence against women. **Violence against women**.

Media center. (Online) Available: www.who.int/mediacentre/factsheets/fs239/en/#s239/en/#, 2014.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

เอกสารเลขที่ ๑๔๐/ ๒๕๕๗
Document No. 040/ 2014

เอกสารรับรองโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์
Certification of Research Projects Involving Human Subjects

รับรองโดย Issued By
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Committee of Research Ethics in Public Health, Graduate School,
Chiang Mai University

โครงการวิจัย : ความรุนแรงในลี้ลับคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก
Title of Project : Intimate Partner Violence Against Woman in Mae Sot Municipality Tak Province

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวพัชรดี อูบหา
Principal Investigator : Ms. Phattarawadee Tubta

คณะกรรมการได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบให้ประเด็นจริยธรรมต่อโครงการวิจัยนี้
ในวันที่ ๑๒ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
The Committee has reviewed and approved this project on 12 February 2015

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ บุญเพียง Waraporn Boonchieng, Ph.D.
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ Chairperson of the Committee

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ ตบงรัตน์ Singswutha Toungtuanaphon, Dr. P.H.
ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
Head, Graduate Committee of Public Health

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย แผงอินทร์
Akachai Song-in, Ph.D., D.C.
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย Dean, Graduate School

ภาคผนวก ข

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารแสดงความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย

ในการศึกษานี้ ดิฉันนางสาวภัทรวดี ตูบทาขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความความสัมพันธ์ และความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอดในระหว่างการตอบแบบสอบถามท่านมีสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนใจ โดยสามารถหยุดการตอบแบบสอบถามและถอนตัวได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใดๆทางผู้วิจัยรับรองว่าจะรักษาความลับของท่าน ไม่เปิดเผยข้อมูลรายบุคคลและนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

หากท่านมีปัญหาหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมใดๆสามารถติดต่อ นางสาวภัทรวดี ตูบทา นักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทร 084-811-6442 อาจารย์ที่ปรึกษา รศ. สรีดา ชีระวัฒน์สกุลภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทร 053-945472-4 โทรสาร 053-945746

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ด้วยความขอบคุณอย่างยิ่ง

นางสาวภัทรวดี ตูบทา

สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตรมหา

บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ใบยินยอมการเข้าร่วมในการวิจัย (Informed consent)

เรื่องความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

ข้าพเจ้าได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้าเข้าใจดีว่าการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้าสามารถถอนตัวจากการวิจัยครั้งนี้ได้ตลอดเวลา

ข้าพเจ้า ยินยอม เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้า ไม่ยินยอม เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

ลงชื่อ.....ผู้เข้าร่วมวิจัย

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง ความรุนแรงในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ของสตรีในเขตเทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น โดยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด ฉะนั้น ผู้วิจัยขอให้ตอบตามความเป็นจริง โดยผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นความลับ การเผยแพร่จะทำในลักษณะข้อมูลรวมของทุกคน ไม่มีการระบุชื่อ ที่มาแต่อย่างใดคำถามใดที่ท่าน ไม่อยากตอบ ท่านสามารถข้ามไปได้ หรือระบุว่า ไม่ต้องการตอบได้

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของสามี/คู่ครอง

ส่วนที่ 3 ปัจจัยครอบครัว

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ผู้ศึกษา

นางสาวภัทรวดี ตูบทา

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม(G)

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าคำตอบที่ต้องการเลือก

1. อายุของท่าน.....ปี

2. ท่านจบการศึกษาชั้นใด

1. ไม่ได้เรียน

2. ประถมศึกษาปีที่ 6

3. มัธยมศึกษาตอนต้น

4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

5. อนุปริญญา/ปวส.

6.ปริญญาตรีขึ้นไป

7. อื่นๆ ระบุ.....

3. ปัจจุบันท่านทำอาชีพอะไร

1. เกษตรกร

2. ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ

3. รับจ้าง

4. พ่อบ้าน/แม่บ้าน/ว่างงาน

5. พนักงานบริษัทเอกชน

6. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

7. ว่างงาน

8. อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านมีรายได้ต่อเดือนประมาณเท่าไร (เฉพาะตัวท่านเอง)

1. น้อยกว่า 3,000 บาท

2. 3,001-5,000 บาท

3. 5,001-7,000 บาท

4. 7,001-9,000 บาท

5. 9,001-11,000 บาท

6. มากกว่า 11,000 บาทขึ้นไป

5. ในรอบ 1 ปีมานี้ ตัวท่านดื่มสุราเบียร์ ไวน์ หรือเครื่องดื่มอื่นๆที่ผสมแอลกอฮอล์หรือไม่

1. ไม่ดื่ม

2. ดื่มเป็นครั้งคราว

3. ดื่มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน)

4. ดื่มแบบติด

6. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ตัวท่านใช้สารเสพติดหรือไม่

1. ไม่ใช่

2. ยังใช้อยู่

3. เคยใช้แต่เล็กมานาน.....ปี

7. ตัวท่านมีลักษณะต่อไปนี้หรือไม่ (2) (1)
- 7.1 จี้โมโท เจ้าอารมณ์ _____ มี _____ ไม่มี
- 7.2 ควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ค่อยได้ _____ มี _____ ไม่มี
- 7.3 ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา _____ มี _____ ไม่มี
- 7.4 มีอาวุธในครอบครอง _____ มี _____ ไม่มี
- 7.5 เครียดบ่อยๆ _____ มี _____ ไม่มี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของสามี/คู่ครอง(HG)

1. สามีท่านมีอายุ.....ปี

2. สามีท่านจบการศึกษาชั้นใด

☐ 1. ไม่ได้เรียน	☐ 2. ประถมศึกษาปีที่ 6
☐ 3. มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ 5. อนุปริญญา/ปวส.	☐ 6. ปริญญาตรีขึ้นไป
☐ 7. อื่นๆ ระบุ.....	

3. ปัจจุบัน สามีท่านทำอาชีพอะไร

☐ 1. เกษตรกร	☐ 2. ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ
☐ 3. รับจ้าง	☐ 4. พ่อบ้าน/แม่บ้าน/ว่างงาน
☐ 5. พนักงานบริษัทเอกชน	☐ 6. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ 7. ว่างงาน	☐ 8. อื่นๆ ระบุ.....

4. สามีท่านมีรายได้ต่อเดือนประมาณเท่าไร

☐ 1. น้อยกว่า 3,000 บาท	☐ 2. 3,001-5,000 บาท
☐ 3. 5,001-7,000 บาท	☐ 4. 7,001-9,000 บาท
☐ 5. 9,001-11,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 11,000 บาทขึ้นไป

5. ในรอบ 1 ปีมานี้ สามิต่านค้มสุราเบียร์ ไวน์ หรือเครื่องค้มอื่นๆที่ผสมแอลกอฮอล์หรือไม่

☐ 1. ไม่ค้ม	☐ 2. ค้มเป็นครั้งคราว
☐ 3. ค้มเป็นประจำ (เกือบทุกวัน)	☐ 4. ค้มแบบติด

6. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาหลังการค้มเครื่องค้มแอลกอฮอล์สามิต่านมักแสดงหรือกระทําส่งต่อไปนี้

(2) (1)

6.1 ชอบคู้ค่าเส่ยงค้ง	___ เคย	___ ไม่เคย
6.2 ชอบชวนทะเลาะได้หลายๆเร่อง	___ เคย	___ ไม่เคย
6.3 กล่าวหาว่า เม่ยมี่ชู้/กิ๊ก	___ เคย	___ ไม่เคย
6.4 เคยทำร้ายร่างกายภรรยา	___ เคย	___ ไม่เคย
6.5 เคยทำร้ายร่างกายคนในครอบครัว	___ เคย	___ ไม่เคย
6.6 ทะเลาะกับเพื่อน/เพื่อนบ้าน	___ เคย	___ ไม่เคย

7. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา สามิต่านใช้สารเสพติดหรือไม่

☐ 1. ไม่ใช้	☐ 2. ยังใช้อยู่
☐ 3. เคยใช้แต่เลิกมานาน.....ปี	☐ 4. ไม่ทราบ/ไม่ตอบ

8. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา สามิต่านเล่นการพนัน หรือไม่

☐ 1. ไม่เล่น	☐ 2. เล่น เป็นครั้งคราว
☐ 3. เล่นเป็นประจำ (เกือบทุกวัน)	☐ 4. ไม่ทราบ/ไม่ตอบ

9. สามิต่านมีลักษณะต่อไปนี้ หรือไม่ (2) (1)

9.1 จี้โมโท เจ้าอารมณ์	___ มี	___ ไม่มี
9.2 ความคุมอารมณ์ตัวเองไม่ค่อยได้	___ มี	___ ไม่มี
9.3 ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญห่า	___ มี	___ ไม่มี
9.4 มีอาวุธในครอบครอง	___ มี	___ ไม่มี/ไม่แนใจ
9.5 เครียดบ่อยๆ	___ มี	___ ไม่มี/ไม่แนใจ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว (F)

1. ท่านกับสามีแต่งงาน หรือ อยู่กินกันหลายๆ

1. แต่งงาน

2. อยู่กินกันหลายๆ

_____ 1.1 จดทะเบียนสมรส

_____ 1.2 ไม่จดทะเบียนสมรส

2. ข้อใดตรงกับฐานะทางเศรษฐกิจของท่าน

2.1 มีเงินเก็บ _____ (2) ใช่ _____ (1) ไม่ใช่

2.2 มีหนี้สิน _____ ใช่ _____ ไม่ใช่

3. ในครอบครัวของท่านมีใครอาศัยอยู่บ้าง

3.1 สามี _____ (2) ใช่ _____ (1) ไม่ใช่

3.2 ลูกๆ _____ ใช่ _____ ไม่ใช่

3.3 ญาติๆ _____ ใช่ _____ ไม่ใช่

4. หากให้คะแนนความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ของท่าน กับสามี เป็น 1-5 คะแนน ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของท่านอยู่ที่ระดับใด

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

▽
 1 ไม่ดีเลย 2 พอใช้ 3 ปานกลาง 4 ดี 5 ดีมาก

5. หากให้คะแนนความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวท่าน กับ ครอบครัวของสามีเป็น 1- 5 คะแนน ท่านคิดว่า ความสัมพันธ์อยู่ที่ระดับใด

1	2	3	4	5
▽	▽	▽	▽	▽
ไม่ดีเลย	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ (PR)

1. ข้อความต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่เคยเกิดขึ้นกับท่านตลอดช่วงชีวิตคู่

ข้อความ	ตลอดช่วงชีวิต	
	เคย	ไม่เคย
1. สามีท่านเคยใช้คำพูดดูต่ำ หรือ ดูถูกเหยียดหยาม		
2. สามีท่านชอบพูดจา ข่มขู่ เสียดสี แดกดัน		
3. สามีชอบบังคับจิตใจให้ทำสิ่งที่ท่านไม่ชอบ		
4. สามีเคยนอกใจท่าน		
5. สามีเคยกักขัง หน่วงเหนี่ยวตัวท่านไม่ให้ไปไหนมาไหน		
6. สามีไม่ยอมให้เงินกับท่าน เพราะต้องการควบคุมตัวท่าน		
7. สามีเคยทำร้ายร่างกาย เช่น ตะ ค่อย ดบ ตี		
8. สามีเคยทำร้ายร่างกายท่านด้วยอาวุธ เช่น ไม้ มีด...		
9. สามีเคยบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่ท่านปฏิเสธหรือไม่เต็มใจ		

5. ข้อความต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่เคยเกิดขึ้นกับท่านในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ข้อความ	12 เดือนที่ผ่านมา	
	เคย	ไม่เคย
1. สามีท่านเคยใช้คำพูดดูต่ำ หรือ ถูกเหยียดหยาม		
2. สามีท่านชอบพูดจา ข่มขู่ เสียดสี แดกดัน		
3. สามีชอบบังคับจิตใจให้ทำสิ่งที่ท่านไม่ชอบ		
4. สามีเคยนอกใจท่าน		
5. สามีเคยกักขัง หน่วงเหนี่ยวตัวท่านไม่ให้ไปไหนมาไหน		
6. สามีไม่ยอมให้เงินกับท่าน เพราะต้องการควบคุมตัวท่าน		
7. สามีเคยทำร้ายร่างกาย เช่น ตะ ต่อย ดบ ตี		
8. สามีเคยทำร้ายร่างกายท่านด้วยอาวุธ เช่น ไม้ มีด...		
9. สามีเคยบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ต่างๆที่ท่านปฏิเสธหรือไม่เต็มใจ		

6. หลังถูกกระทำท่านเคยประสบเหตุการณ์

___ 1. มีบาดแผล เห็นร่องรอย ฟกช้ำ

___ 2. มีบาดแผล ต้องไปโรงพยาบาล

___ 3. ไม่เคยมีบาดแผล

.....4. ไม่เคยถูกกระทำ

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวภัทรวดี ตูบทา
วัน เดือน ปี เกิด	18 กันยายน พ.ศ. 2527
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2549 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2558 สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประสบการณ์	ปี 2550 นักวิชาการสาธารณสุข สถานีอนามัยตำบลแม่หวะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ปี 2552 นักวิชาการสาธารณสุข ระดับ ปฏิบัติการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยนกกก ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ปี 2553 นักวิชาการสาธารณสุข ระดับ ปฏิบัติการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ปี 2556 นักวิชาการสาธารณสุข ระดับ ปฏิบัติการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตากปี 2558 นักวิชาการสาธารณสุข ระดับ ปฏิบัติการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

